



M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest I Fém-utca 5-7. Telefon: 359-690; 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. április 20.

bb 1. négyszázalékkal nőtt a kiskereskedelem forgalma 3 hónap alatt - jelentősen nőtt a szabadpiaci felhozatal

i kf/kf-lm ie

1968. április 20.

a belkereskedelmi minisztériumban elkészült az első negyedévi gyorsjelentés, amely szerint az áruforgalmat megfelelő kínálat és általában kiegyensúlyozott kereslet jellemezte. az élelmiszerkínálat az egész negyedévben egyenletesen jó, a hus- és a huskészítmény ellátás az igények szerinti volt. az iparcikkek kínálata - néhány évek óta hiányzó cikk kivételével - megfelelő volt. az árreform hatására a forgalom szerkezete némileg megváltozott; az árcsökkenés nyomán a tartós fogyasztási cikkek, a vegyi-, kozmetikai cikkek, valamint a tej- és a tejtermékek részaránya növekedett.

a kiskereskedelem az év első három hónapjában 24.1 milliárd forintos forgalmat bonyolított le, 4 százalékkal nagyobb, mint az előző év azonos időszakában. ezen belül az élelmiszerforgalom 7, a vegyesiparcikkek forgalma 6, a vendéglátásé 2 százalékkal nőtt, míg a ruházati cikkek forgalma 3 százalékkal csökkent. a falusi kereskedelem forgalma nagyobb mértékben növekedett, mint a városi.

az 1. negyedévben a szabadpiaci felhozatal is kedvezően alakult: a tavalyinál 23 százalékkal több áru került forgalomba a piacokon. az árszínvonal 1 százalékkal csökkent, a burgonya és a zöldségfélék ára viszont növekedett. az almafelhozatal két és félszerese volt a tavalyi első negyedévinek, s az alma ára a felére csökkent.

/folyt.köv./

fr

- 1 -

bb 1. /négy százalékkal ... 1. folyt./-lm

az első negyedév végére - mint a korábbi években is - a kereskedelem készlete csökkent, a tavalyinál azonban mintegy 8 százalékkal nagyobb, összességében megfelel a keresletnek, s összetételében előnyösen javult. a készlet-állomány megfelelő állapot nyújt a tavaszi, illetve a 2. negyedévi forgalomhoz.

a minisztériumi jelentés összefoglalóban megállapítja, hogy az új gazdasági mechanizmus az eddig eltelt néhány hónap alatt a lakosság keresletében és a kereskedelem kínálatában alapvető változást nem hozott, az új feltételek még csak kis-mértékben hatottak az áruforgalomra. a kereskedelmi munkában az új lehetőségeket felhasználó kezdeményezések szerények, még csak kibontakozóban vannak. az áruforgalom azonban az 1. negyed-évben kisebb mértékben nőtt, mint a lakosság pénzbevétele, s ez arra figyelmeztet, hogy a kereskedelemnek tovább kell javítania értékesítési munkáját, bővítenie kínálatát./mti/

bb 2. felvétel az állami balett intézetbe

i ol/gk-lm sr

1968. április 20.

az állami balett intézetben megkezdtek az 1968-69-es tanév előkészületeit. az intézmény felvételt hirdet olyan 10-12 éves leány és 10-14 éves fiú gyermekek részére, akik a tánc-hoz kedvet éreznek és elvégezték az általános iskola alsó négy osztályát. az intézetben általános és középiskola is működik, amelynek elvégzése után a tanulók érettségi vizsgát tesznek. az állami balett intézet szakmailag sokoldalúan képzett hivatásos táncművészeket nevel.

a felvételi vizsgára jelentkezés ideje május 2-től 15-ig tart. a vidékiek írásban, a budapestiek személyesen jelentkezzenek az állami balett intézetnél /budapest, 6., népköztársaság utja 25./ a felvételi vizsga időpontjáról értesítik a jelentkezőket./mti/

--

- 2 -

bb 3. „megfiatalodik,, a pécsi dóm-tér

a vid kz/-lm ká

1968. április 20.

pécs „szabadtéri muzeumban,, - a dóm téren - megkezdtek a székesegyházi plébánia és káptalani levéltár épületének helyreállítását. a 18. század végén emelt épület restaurálásával befejeződik a dóm-tér teljes „megfiatalítása,,. a tér nyugati oldalán álló középkori eredetű püspöki palota már tavaly új arculatot öltött, s a monumentális, négytornyú székesegyház is levetette hét évtizede viselt „köntösét,,./mti/

--

bb 5. tulipán-parádé soroksáron

i jf-lm ie

1968. április 20.

a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári tangazdaságában kedden tulipán bemutatót rendez, amelyen több mint 200 szinpompás fajtát láthatnak az érdeklődők. a virágparádé „sztárjai,, ezuttal a tavaly külföldről,, behozott 30 fajtából és a főiskolán nemesített tulipánokból kerülnek ki. a színskála igen változatos: csupán a teljesen fehér és a kék szín hiányzik a négy holdas telep „választékából,,. különbözök a tulipánok méretei is. a legnagyobb tulipán szárástól hetven centi magas, egy másik darwin-hibrid virága 12 centiméterre is megnő, míg a telep legnagyobb tulipánjának virágátmé-
rője eléri a 25 centit./mti/

--

bb 7. megkezdődött a pisztrángfogás a bakonyban - napi jegyet adnak a turistáknak

a vid cs/fné-lm ká

1968. április 20.

a magasbakonyi erdőgazdaság három évvel ezelőtt kezdte meg a pisztrángok meghonosítását a hűvös hegyvidék sebes folyásu patakjaiban. az elsőnek telepített ivadékok máris „horogra érettek,, s a horgásztilalom lejártával megkezdtek a pisztrángfogást. a ritka és igen izletes halféleség elsősorban a turistáknak nyújt horgászélményt. az erdőgazdaság rendszeresen ad ki napi jegyeket, amelyekkel a kirándulók reggeltől estig várhatják a parton a „hagyományos,, horgászszerecsét./mti/

--

- 3 -

bb 4. ferencsik jános, lukács ervin és george sebastian
vezényel az idei jubileumi martonvásári beethoven-hangver-
senyeken

vid fm/sk-lm ká

1968. április 20.

az idén nyáron, június 22-én lesz tizedik évfordulója
annak, hogy martonvásáron, az egykori brunswick-kastélyban
ünnepélyesen felavatták a fejér megyei idegenforgalmi hivatal
által létesített beethoven-émlékmúzeumot. a kastélyhoz tarto-
zó park szigetén kialakított hangversenykertben, pásztor já-
nos monumentális beethoven-mellszobra előtt azóta minden év
nyarán a magyar állami hangversenyzenekar művészeinek előadá-
sában felhangzanak a mester legszebb zenekari művei.

az előző évekhez hasonlóan martonvásáron az idén is há-
rom hangversenyt rendez az országos filharmónia és a fejér me-
gyei idegenforgalmi hivatal.

az első koncertet június 29-én tartják. a műsorban
beethoven két olyan műve szerepel, amelyet martonvásáron elő-
ször adnak elő: a magyarországi vonatkozású istván király-
nyitány és az „ah! perfido”, című hangverseny-ária. a műsor
a kilencedik szimfóniával zárul. a magyar állami hangversenyze-
nekart ferencsik jános vezényli: közreműködik déry gabriella,
barlay zsuzsa, simándy józsef, és jámbor lászló, valamint a
budapesti kórus /karigazgató: forrai miklós/.

a második - július 27-i - koncerten lukács ervin vezény-
letével a magyar állami hangversenyzenekar a hegedüversenyt, a
c-dur zongoraversenyt és a nyolcadik szimfóniát adja elő. köz-
reműködik kovács dénes hegedűművész és - mint vendég - az egye-
sült államokban élő sándor györgy zongoraművész.

a harmadik koncertre augusztus 18-án kerül sor. a magyar
állami hangversenyzenekart - mint vendégkarnagy - a franciaor-
szágban élő george sebastian vezényli. a műsorban a 3. Leonora
nyitány, az esz-dur zongoraverseny és a harmadik szimfónia
/eroica/ szerepel./mti/

fr

--

- 4 -

bb 6. a rádió gyermekkórusa nyugat-európai turnéra készül

1 ol/gk-lm la

1968. április 20.

ezekben a napokban első nagyobb nyugat-európai turné-
jára készül a magyar rádió és televízió gyermekkórusa. botka
valéria és dr. csányi lászló vezetésével 34 gyermek indul má-
jus 2-án, autóbusszal a hosszú utra. elsőként a klagenfurti
rádióknak „adnak”, 45 perces koncertet. május 4-én érkeznek
meg lucca-ba, ahol két hangversenyt tartanak. május 8-án
torinóban készülnek rádió-felvételek, ugyanitt nyilvános kon-
certet is ad a gyermekkar. utban hazafele ljubljana-ban és
zagorje-ban is hangversenyeznek. a turné első felét május 12-én
zárják.

néhánynapos hazai pihenő után folytatják a turnét.
utirány: ausztria, nyugat-németország és belgium. első állomás:
bécs. a tervek szerint fellépnek a collegium hungaricumban és
a bécsi televízióban is. ezt követően münchenben, majd frank-
furtban tesznek eleget rádió-meghívásoknak. május 23-tól június
2-ig belgiumban, a bruggei ons dorado kórus vendégeiként adnak
három hangversenyt. fellépnek a brüsszeli rádióban, részt vesz-
nek a kortrijki /courtrai-i/ fesztiválon. ezután hamburgban ké-
szül újabb rádió-felvétel, majd műsort adnak a stuttgarti
rádió stúdiójában.

a turnéra többféle műsort „visz”, magával az együttes.
az olaszok például a preklasszikus és klasszikus műveket kedve-
lik, a hamburgi, a klagenfurti és a stuttgarti közönség pedig
főként bartók és kodály feldolgozásokat igényel. a turnén meg-
szólaltatják eredeti nyelven a különböző népek dalait is. tíz
nyelven énekelnek majd a hangverseny-köruton, beleértve a fla-
mandot. a flamand kórusművet a brugge-i ons dorado kórus karna-
gya, paul honouille tanította be a magyar gyermekeknek, amikor
a közelmúltban néhány napot hazánkban töltött. a belga énekkar
egyébként július 8-12 között a magyar rádió gyermekkórusának
vendégeként budapesten szerepel./mti/

--

fr

- 5 -

bb 8. történelmi kiadvány a 750 éves gyuláról

vid-fm/tné-Lm ká

1968. április 20.

a középkori váráról, várfürdőjéről és várszínházáról híres gyulát évente több mint félmillió turista keresi fel. a világ minden tájáról jönnek szórakozni, üdülni a legszebben parkosított alföldi városba. a 750 éves település gazdag történelmi multjáról azonban eddig keveset tudtak mondani az idegenvezetők. ezt a hiányt pótolja a közeljövőben megjelenő két érdekes kiadvány. mindkettőt implom józsef, a város történelmének kutatója, nyugdíjas muzeológus írta. hosszú éveken át gyűjtötte az adatokat, amíg elkészült a „gyula város története 1214-1964,, című kiadvány kézírata. ismerteti többek között a város telepítéstörténetét, a törökidő korszakát, a híres vásárokat, a kézműipar kialakulását, a mai gyula életét és fejlődését.

a másik fényképes kiadvány - a „gyulai városismertető,, - városnéző sétára invitálja a vendégeket./mti/

-. -

bb 9. az ünnepi könyvhét előkészületei

et-Lm sr

1968. április 20.

megkezdődtek az előkészületek a könyvkiadás és könyvterjesztés nagy seregszemléjére, a május végi ünnepi könyvhétre. elkészült a végleges könyvlista, melyen 63 mű szerepel; az összpéldányszám 810 000. a könyvek csaknem felerésze élő magyar író alkotása. három kiadvány - a szép versek 1967., mely az elmúlt év legszebb költeményeit tartalmazza, a körkép című magyar novella- válogatás és az alpesi ballada címmel megjelenő szovjet elbeszélés-gyűjtemény a könyvhéten 50 százalékos árkedvezményrel kerül forgalomba.

a legtöbb helyen már megalakultak az előkészítő bizottságok, amelyek az irodalmi színpadok, tit előadók, irodalomtanárok és mindenekelőtt a vidéken élő írók bevonásával készítik elő a könyvhét programját.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 9. / az ünnepi könyvhét... 1. folyt./-Lm

az írószövetséghez már eddig többszáz kérés érkezett a megyei tanácsoktól, könyvtáraktól, kulturotthonoktól, íróinkat író-olvasó találkozóra hívják. sok közvetlen meghívás is érkezett az írókhoz.

a középiskolákban az irodalmi órákon foglalkoznak a könyvhét jelentőségével. a terjesztő vállalatok országszerte megszervezik az utcai könyvadásokat. az ünnepi megnyitót ebben az évben is a budapesti ady-szobornál lesz, május 25-én 12 órakor./mti/

-. -

bb 10. „miniszuper,,

vid kz-Lm ká

1968. április 20.

kisméretű szuperkészülék gyártását kezdi meg a harmadik negyedévben a székesfehérvári videoton rádió és televízió gyár. a „miniszuper,, névre keresztelt készülék súlya mindössze 35 deka lesz. rövid- és középhullámon egyaránt működik./mti/

-. -

- 7 -

bb. 11. száz írásmű Leninről hárommillió példányban - készülőben: két nyelvű miniatűr kiadványok

1 tf/se/sr/gy/la

1968. április 20.

április 22-én van Lenin születésnapja / két év múlva a századikát ünnepeljük/. az emberiség nagy tanítójának írásművei rangos helyen állnak 1945 óta a magyar könyvkiadásban.

Lenin-munkák átültetése, köreadása mindjárt a felszabadulás után megkezdődött. először az állam és forradalom, az ifjusági szövetségek feladatai és a marx károly című írások jelentek meg. ez utóbbi volt a marxizmus-leninizmus kiskönyvtára első sorozatának induló kötete. 1951-ig Lenin fontosabb művei külön kötetek formájában jelentek meg, így: a baloldaliság a kommunizmus gyermekbetegsége, kik azok a népparátok, egy lépés előre, két lépés hátra, az imperializmus mint a kapitalizmus legfelsőbb foka, mi a teendő, az egyes kötetek példányszáma ekkor tíz- és huszonezer között váltakozott.

1948-ban látott napvilágot Lenin válogatott műveinek két kötetes első kiadása ötvenezer példányban, s ezt még további három kiadás követte: 1949-ben ötvenezer, 1954-ben tizenötezer, majd 1967-ben /ekkor három kötetesen/ nyolcezer példányszámmal.

számos munkája jelent meg Leninnek magyar nyelvű gyűjteményes kötetekben. ilyenek voltak például az októberi forradalomról, a szocialista munkáról, a munkaversenyéről, az ifjuságról, a szakszervezetekről, a proletár nemzetköziségéről szóló gyűjtemények.

Lenin műveinek első magyarországi sorozatkiadása 1951 és 1964 között készült. a moszkvai negyedik kiadású sorozat alapján fordított-nyomtatott sorozat 39 kötetben jutott el a könyvesboltokba, együttesen egymillió kétszáz ezer, kötetenként 20-50 ezer példányban.

jogelődje, a szikra után a kossuth könyvkiadó 1963-ban megindította / a moszkvai Lenin összes művei ötödik kiadása alapján/ Lenin műveinek második magyar nyelvű sorozatát. eddig összesen 180 ezer példányban 18 kötet jelent meg, sorszámszerint 1-től 15-ig folyamatosan, ezenkívül pedig / a párt- és egyéb politikai oktatáshoz szükséges volta miatt/ előrerukkolt a sorból a 18. és a 33. kötet, nevezetesen a materializmus és az empiriokriticizmus, valamint az állam és forradalom.

/folyt. köv./

8.20/ju

9.15.évi

- 8 -

bb. 11. /száz írásmű.... 1. folyt./ gy

ugyanakkor elkészült már a sorozatból a 34. könyv is, amely Leninnek a forradalom előkészítésével kapcsolatos írásait öleli fel - a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára került ki a sajtó alól . 5 000 - 15 000 közötti kötetenkénti példányszámmal szerkesztik a kossuth kiadónál 1962-től kezdve a marxizmus-leninizmus kiskönyvtára sorozat második kiadását. ez a formálódó könyvkollekció egyrészt önálló Lenin-műveket tesz hozzáférhetővé, másrészt pedig válogatásokat ad az olvasók kezébe.

mindent egybevetve: 1945-től 1968 tavaszáig hazánkban mintegy százféle Lenin-írásmű jelent meg, összesen több mint hárommillió példányban, s ebből a két nagy sorozat összpéldányszáma körülbelül másfélmillióra alakult.

a teljesség kedvéért meg kell említeni, hogy politikai kiadónk, a kossuth gondozásán kívül, egyes Lenin munkák másutt is jelentek meg, így a zrinyi-nél katonai, a táncsicsnál szakszervezeti témájú-tartalmú írások, a helikon könyvműhely jóvoltából pedig díszkiadású Lenin kötetek.

idei vállalkozásokat említve, azt is közölték az mti munkatársával a kossuth kiadónál, hogy a Lenin művei sorozat az év végéig elérkezik a 24. kötetéhez, s napvilágot lát egy válogatás a szocialista demokráciával foglalkozó Lenin írásművekből. külsőségeiben pedig ritkaságnak számít majd a Lenin művek tervbevett miniatűr kiadása. ezeket a kicsiny könyveket kétnyelvű formában nyomtatják. 1968-as évszámmal Leninnek az államról című értekezése kerül az új könyvek polcára - miniatűrízálva./mti/

--.

bb. 12. négy hektáros „virágszőnyeg,, a kőrishegyen

vid-cs/fné/ká/gy/la

1968. április 20.

a sajátos éghajlatu, sekély termőtalajú magas-bakony vidéke nem bővelkedik vadvirágokban, csupán az év 2-3 hónapjában színesítik a zord fenyőerdőket és környéküket. a virágözön nyitánya csak a napokban kezdődött. többszáz hektárnyi területen a fekete fenyő erdőket sokezernyi piros és sárga virág díszíti. az avaron nyílik a tőzike és az alhavasi kék virágú holdviola. a vidék legszebb színfoltja azonban évek óta a kőrishegyen található, ahol több mint négy hektáron összefüggő virágszőnyeget alkot a lila és fehér virágú, fürtös odvas-keltike./mti/

--.

8.30/gy

- 9 -

9.15.évi

bb. 13. a művelődésügyi miniszter utasítása a rendkívüli tárgyak tanításáról az általános- és a középiskolákban

i vt/et/sr/gy/la

1968. április 20.

a művelődésügyi miniszter most megjelent utasítása újlag szabályozza a rendkívüli tárgyak tanítását az általános iskolákban, a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban.

a rendelkezés szerint az általános és a középiskolákban rendkívüli tárgyként taníthatók az óratervben szereplő tárgyak, továbbá bármely más tantárgy - idegen nyelvek, hangszeres zene, társas zene, művészi rajz, grafika, mintázás, textiltervezés, ábrázoló geometria, művészettörténet, gépirás, gyorsírás, művészi torna, vívás, vagy egyéb sportág, gyermektorna, stb. - amelyek oktatásához a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatók. rendkívüli tárgyat csak annak oktatására szakképesített pedagógusok taníthatnak, akiket errre a nevelő testület tagjai közül - önkéntes jelentkezés alapján - az igazgató jelöl ki. a rendkívüli tárgyak óráit a nevelők heti kötelező óraszámába nem szabad beszámítani. egy nevelőt legfeljebb három tanulócsoport vezetésével lehet megbízni. a szorgalmi idő alatt rendkívüli tárgy tanulásába november 1-ig kapcsolódhatnak be a diákok. az igazgató a szülő/gondviselő/ indokolt kérésére engedélyezheti a rendkívüli tárgy tanulásának abbahagyását. azt a diákot, aki rendes tanulmányaiban visszaesik, az igazgató eltilthatja a rendkívüli tárgy tanulásától. erről a szülő/gondviselőt/ tájékoztatni kell. a rendkívüli tárgyak heti két órában taníthatók. az órák időtartama 45 perc, hangszeres zeneoktatása esetén 60 perc. a rendkívüli tárgyak óráit a tanulók korrepetálására, vagy a rendes tárgyak kötelezően előírt tananyagában történt elmaradás pótlására nem szabad felhasználni.

a miniszteri utasítás részletesen szabályozza azt is, mennyi lehet egy-egy tanulócsoport létszáma, továbbá, hogy milyen térítés fizetendő a rendkívüli tárgyak oktatásáért. ezzel kapcsolatban kimondja: rendkívüli tanítási szünet, valamint a tanuló egy hetet meghaladó igazolt mulasztása esetén a tandíj arányos részét vissza kell téríteni, vagy a következő havi tandíj összegébe beszámítani.

/folyt. köv./

9.00/w

- 10 -

11/4

9.15/la

bb. 13. / a művelődésügyi..... 1. folyt./ gy

ugyancsak szabályozza az utasítás a pedagógusokat megillető díjazást és azt, hogy a rendkívüli tárgyak oktatásáért befolyt összeget az iskola mire fordíthatja.

a művelődésügyi miniszter utasítása szeptember 1-én, az új tanév kezdetével egyidejűleg lép hatályba./mti/

..

bb. 14. „mélyhűtőben,, a facsemeték

vid-cs/fné/ká/gy/la

1968. április 20.

a borsod megye zempléni táján fekvő telkibánya község egyik természeti érdekessége az ugynevezett „jeges barlang,,: falait jelenleg is vékony jégréteg borítja, hőmérséklete a legforróbb nyári napokon sem emelkedik nulla fok fölé. a barlangot a zemplén-hegységi állami erdőgazdaság tavaly kibővítette. a természetes üreget tíz méterrel meghosszabbították, s földalatti „mélyhűtőt,, alakítottak ki. a „mélyhűtő,, az erdőgazdaság nyár- és fenyőcsemeték tárolására használja. a tavaszi áradások miatt a tiszta és a bodrog mentén a hullámtérben ugyanis csak májusban tudják a nyárfát elültetni. addig mélyhűtve tartják. a fenyőfélék telepítésére azokon az északi tájakon - kemencepatak, boldogkővárálja környéke - kerül sor, ahol a talaj később melegszik fel, így ültetni is csak április végén lehet. jelenleg több mint negyvenezer nyárfa csemetét tárolnak a jeges barlangban./mti/

..

bb. 16. zalai tejszín külföldre

vid-cs/fné/gy/la

1968. április 20.

a zala megyei tejipari vállalat tovább bővítette exportlistáját. a jugoszláviai pomulka vállalat a nemrégiben kötött megállapodás alapján nagyobb mennyiségű tejszín veszt át rendszeresen. a ljubljana vállalat saját különleges gépkocsijával naponta ötezer liter friss tejszín szállít el zalaegerszegről./mti/

..

- 11 -

9.00/ju

11/4
9.15/la

bb. 15. újabb orvosi szakmákból lehet szakorvosi képesítést szerezni

i ms/gk/sr/gy/la

1968. április 20.

az egészségügyi miniszternek az érdeelt társmiszterek-
kel és a szot-tal egyetértésben kiadott rendelete szerint
ezenül az igazságügyi orvostanból, az igazságügyi elmeorvos-
tanból, az üzemorvostanból és a repülőorvostanból is meg le-
het szerezni a szakorvosi képesítést. így most már 34 orvosi
szakmára terjed ki a szakorvosi képesítés. a szakorvosi
cím elnyerésének feltétele, hogy a jelölt megfelelő gyakorlat
után sikeres szakorvosi vizsgát tegyen az országos szakorvos-
képesítő vizsgabizottság előtt.

a rendelet hatályba lépésétől számított három hónapon
belül előterjesztett kérelemre „régli jogon”, is, tehát vizs-
ga nélkül megkaphatják a szakorvosi képesítést azok az orvosok,
akik az illető szakágakban a rendeletben meghatározott idő
óta dolgoznak és megvan az előírt képzettségük és gyakorlatuk.
a képesítés megadásáról ebben az esetben az egészségügyi tu-
dományos tanács véleményének meghallgatása után az országos
szakorvosi képesítő vizsgabizottság elnöke dönt. külön rende-
letben szabályozzák a repülőszakorvosi cím vizsga nélküli el-
nyerésének feltételeit.

a szakorvosi képesítésnek az említett szakmákra kiterjesz-
tését az élet indokolja, amely egyre nagyobb követelményeket
és speciális igényeket támaszt az igazságügyben, az üzemege-
ségügyben és a repülőorvosi szolgálatban dolgozó orvosokkal
szemben.

az új szakmát képviselő repülőorvosoknak például sokol-
datu orvosi képzettségre van szükségük, különösen a repülés-
élettanban és a repüléspszichológiában kell jártasnak lenniük,
hogy a pilóták, sport- és vitorlázórepülők alkalmassági vizsgá-
latait és rendszeres egészségügyi ellenőrzését a repülés bizton-
sága érdekében megkívánt színvonalon lássák el./mti/

9.10/gy

- 12 -

HK

9.15/gy

bb. 17. készülnek a fiatalok a gyarmatosítás ellen küzdő ifjúság
napjának megünneplésére

et/sr/gy/la

1968. április 20.

a magyar ifjúság az idén is a szolidaritás jegyében ün-
nepli április 24-ét a gyarmatosítás és ujjarmatosítás ellen,
a békés egymás mellett élésért küzdő ifjúság világnapját. áp-
rilis 19-től 27-ig szerte az országban politikai demonstráció-
kat, nagygyűléseket, vietnami műszakokat, a hazánkban tanuló
külföldi diákok részvételével baráti találkozókat rendeznek
a kisz alapszervezetek, bizottságok, ifjúsági munkakollekti-
vák, uttörőcsapatok. az ünnepeken 42 nemzet fiataljainak
képviselésében több mint félezer ösztöndíjas vesz részt, köz-
tük a hős vietnami nép hazánkban tanuló fiataljai.

a megyei, járási székhelyeken, városokban gazdag program-
mal várják a fiatalok a velük együtt ünneplő vendégeket. a
jövő hét elején sok üzemben, vállalatnál szolidaritási műsza-
kot tartanak. a járási ünnepeken a falvak kisz-istáit kül-
döttségek képviselik. a világnap előestéjén több város ifjusá-
ga fáklyás felvonulást rendez. a nagygyűléseken, találkozók-
on a kisz központi bizottsága titkárai, vezető munkatársai a
megyei, járási, városi ifjúsági vezetők méltatják a világifju-
ság harcát, a vendégek pedig népük ifjúságának életéről szól-
nak.

az egyik legnagyobb demonstrációra székesfehérvárott, a
videoton-gyárban kerül sor április 23-én. nagygyűlésen ünnepé-
lyesen átadják a vietnami demokratikus köztársaság képviselői-
nek a magyar ifjúság újabb ajándékát, a „tranzistor-akció”,
nyomán vásárolt táskarádiók első részletét. az ünnepeken ott
lesznek a divsz és a dnff képviselői is. április 24-én az
egyesült izzóban, diógyőrött, ózdon, hajduböszörményben,
gyöngyösön és dunaujvárosban tartanak szolidaritási nagygyű-
lést./mti/

9.15/gy

- 13 -

HK

10.10/gy

bb. 18. nemzetközi magspektroszkópiai konferenciára készülnek debrecenben

vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. április 20.

a nemzetközi elméleti és alkalmazott fizikai unió /iupap/, a nemzetközi atomenergia-ügynökség, a magyar tudományos akadémia, az eötvös loránd fizikai társulat és a debreceni kossuth lajos tudományegyetem június 15-18 között magspektroszkópiai konferenciát rendez debrecenben. husz országból 150 tudóst várnak a tanácskozásra. a nyolctagú nemzetközi szervező bizottság értesítést kapott, hogy nagyobb létszámú küldöttség érkezik a szovjetunióból, ezenkívül huszonkilencen jelezték részvételüket a tengerentúlról: az egyesült államokból, kanadából, dél-amerikából és japánból. több mint 50 előadás hangzik el a konferencián, amelyen a magspektroszkópián belül az elektronbefogással és a magbomlás magasabbrendű effektusaival, a rádióaktív izotópok ma még kevésbé ismert sugárzásával foglalkoznak majd./mti/

bb. 19. ötven nap alatt építik át a diósgyőri béke kohót - szocialista szerződést kötöttek a kivitelező vállalatok

vid-kz/ká/gy/La

1968. április 20.

kilencven millió forintos költséggel átépítik a Lenin kohászati művek 700 köbméteres béke kohóját. a nagyszabású munka során 8 500 tonna tűzálló téglát használnak fel, kicserélik a kohó páncélzatának nagyobb részét, modern műszerekkel egészítik ki gépészeti berendezéseit. a felújítás kivitelezésében résztvevő 13 vállalat 23 gyáregységének vezetői szocialista szerződésben garantálták, hogy jóval határidőn belül - az egyébként szokásos 70 nap helyett 50 nap alatt - végzik el az átépítést. a munkában résztvevő üzemek, vállalatok kiszervezési védnökséget vállaltak a szerződés teljesítése felett. az átépítés meggyorsításával nyert 20 napon mintegy 17 000 tonna nyersvas készül majd terven felül a Lenin kohászati művekben./mti/

- 14 -

9.20/ju

10.20.1968

bb 20. hétezer lakásos új városrész épül győrött

a vid kz/-ju La

1968. április 20.

hétezer lakásos új városrész építését kezdték meg győrött, a dél-nádorvárosban. egyelőre két, egyenként 42 lakásos épület alapjait készítik. ezeken szerelik majd össze az épülő győri házgyárból kikerülő első lakásokat. az építkezés újdonsága, hogy a közművesítést már előre megoldották, s hasonlóképpen előre elkészültek az utak is. a házgyári épületelemek az új utakon, speciális szállítóeszközökkel, érkeznek, helyszínrre./mti/

bb 22. „ belépési díj,, hat vas megyei termelészövetkezetben

b vid kz/sk-ju ká La

1968. április 20.

vas megye hat termelészövetkezetének új alapszabálya kimondja: az újonnan belépő tagok 200 forinttól 20.000 forintig terjedő összeggel kötelesek hozzájárulni a közös gazdaság fel nem osztható szövetkezeti alapjához. ez a befizetés azt a szövetkezetek szervezési idején érvényben volt gyakorlatot pótolja, miszerint a belépő gazdasági felszereléseinek 20 százaléka - értékben - a szövetkezeti alapot gyarapítja. a kemeneslajai úttörő termelészövetkezetben egyenesen 3000 forintban határozták meg a belépési díjat, ugyanakkor kimondták azt is, hogy a szövetkezeti gazdák gyermekei vagy azok, akik a belépést megelőzően alkalmazottként már a szövetkezetben dolgoztak, nem fizetnek belépési díjat. az ostffyasszonyfai petőfi termelészövetkezetben viszont, ahol 200 és 10.000 forint között állapították meg a belépési díjat, a fizetési kötelezettséget az előbbitől függetlenül általános érvényűnek tekintik. az év eleje óta 37 tagot vettek fel ebbe a közös gazdaságba. valamennyien megfizették a közgyűlés által megállapított összeget. a gazdaságban jelenleg minden egyes tagra 44.000 forint fel nem osztható szövetkezeti alap jut. a régi tagok méltányosnak találják, hogy az új belépők hozzájárulnak ehhez./mti/

9.26/ju

-15-

10.20.1968

10.20.1968

bb 21. együttműködés az mtesz borsod megyei és a csvts kassai területi szervezete között

a vid kz/sk-ju ká la

1968. április 20.

együttműködési szerződést írtak alá a mtesz borsod megyei és a kassai területi csvts szervezetének vezetői, eszerint az azonos tevékenységet folytató magyar és kelet-szlovákiai szervezet rendszeres előadó cserét alakít ki. Több - mindkét felet érdeklő - közös kutatási programban is megállapodtak, így például együttműködnek a szennyvíz-tisztítás problémáinak megoldásában, a határmenti területeken pedig közös vizkutatásokat folytatnak. tájékoztatják egymást a nagyvárosok levegőszennyeződéssel kapcsolatos vizsgálatok eredményeiről, ezen belül is elsősorban a kohászati üzemek által okozott levegőszennyezettség csökkentésére kidolgozott módszerekről, közös bizottságot hoznak létre a határmenti állomások teherforgalmának lebonyolítására, illetve áteresztőképesség-növelésének megoldására. /mti/

--

bb 25. „erősítő kurán,, a marcal-völgyi szarvasmarhák és a bakonyi sertések

a vid cs/fné-ju ká la

1968. április 20.

érdekes vizsgálatokat folytat veszprém megye termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságaiban a mezőgazdasági termelőszövetkezetek üzemgazdasági és tervező közös vállalkozása. az állatorvosok és vegyészek a szarvasmarhánál gyakori meddőség, valamint az intenzív sertésállománynál jelentkező leromlás okait elemezik. az eddigi tapasztalatok és a „diagnózisok,, minden esetben a nyomelemek hiányát bizonyították. különböző mikroelemek - a réz, cink, kobald, mangán, vas ugyanis a ~~szarvasmarhák~~ szerepét töltik be, egyes életjelenségeket gyorsítanak vagy gátolnak. a környéken rendkívül gyakori mikroelem-hiány pótlására „erősítő,, kurákat javasoltak, amelyhez a gyógyszert is elkészítették: különböző ásványok oldatából az állománynak legmegfelelőbb keveréket állították össze. az eredmény máris figyelemreméltó. a devecseri állami gazdaságban például a meddő állatok 30 százaléka a kezelés után vemhesült, a feljavított bakonyi sertésállományoknál pedig szembetűnően a hatékonyabb takarmányfelhasználás, valamint a malacelhullás csökkenése. /mti/

T biokatalizátor

--

-16-

Ma

10.20 Kévi

bb. 23. hatvanhárom millió forint értékű import megtakarítás

vid-kz/ká/gy/la

1968. április 20.

hatvanhárom millió forint értékű, eddig importált áru hazai gyártásának megoldásával járul hozzá az idén devizamérlegünk javításához a salgótarjáni kohászati üzemek, eddig külföldön vásárolt horganyzott huzalból 5 000 tonnát készítenek együttesen 42 millió forint értékben. a szállítási szerződéseket megkötötték, a gyártás megkezdődött. a másik export-csökkentő cikk a co-2-es védőgázos hegesztőhuzal, ebből 700 tonna készül az év végéig salgótarjában főképpen a már korszerű gépi hegesztést alkalmazó járműipari vállalatok részére. /mti/

--

bb. 24. elhunyt Lantos Jenő

k sr/gy/la

1968. április 20.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. hamvasztás előtti bucsuztatása április 23-án /kedden/ 1/2 1 órakor lesz a 18. kerületi ujtemetőben /kavicsbánya/

mszmp. 18. kerületi bizottsága.

/mti/

--

bb. 27. a győr megyei tsz tagok ezrei országjáró körúton és külföldön

vid-cs/fné/gy/la

1968. április 20.

a győr-sopron megyei biztosítási és önszegélyező csoportok taglétszáma az idén hétezerrel gyarapodott, s most már megközelelti a százezret. a tagok zöme termelőszövetkezeti dolgozó, akiknek gazdag programot készített elő a megyei központ. az év első negyedében 235-en üdültek hévízen, 60-an debrecenben. a második negyedében további csaknem félszáz reumás beteget utalnak be hévízre. az ország más gyógyüdülőiben is sokan töltik szabadságukat.

/folyt. köv./

9.40/gy

- 17 -

Ma

10.20 Kévi

bb. 27. / a győr megyei.... folyt./ gy

a közeljövőben 180-an csehszlovákiába látogatnak el, 130-an jugoszlávia legszebb tájaival ismerkedhetnek. Lengyelországba is eljut 120 győr megyei termelőszövetkezeti tag a második negyedévben. a magyar tenger partjára rendszeresen husz autóbusz szállítja a megyéből a tsz tagokat hétvégi kirándulásra./mti/

bb. 26. állami gazdaságok közös vállalkozása a kukoricatermés fokozására

vid-cs/fné/ká/gy/la

1968. április 20.

Szolnok megye tizenegy kukoricatermelő állami gazdasága az idén első ízben tranzakciós vállalkozás keretében törekszik a kukorica terméshozamának gyors növelésére. a gazdaságok a magyar nemzeti bank útján, mintegy 170 ezer dollárt vettek igénybe, s ebből a pénzüsszegekből egyszeres, illetve kétszeres keresztezésű hibrid-vetőmagot vásároltak. a kijelölt terület minden egyes holdjára nyolc-tíz mázsa vegyesműtrágyát adagolnak. fokozatosan bevezetik a kukoricatermelés teljes gépesítését is. a vetés időszakára husz speciális román vetőgépet szereztek be. egy-egy géppel naponta 30-35 hold területet vetnek be hibrid-kukoricával. a géptípus alkalmas arra, hogy a drága importmagot pontosan helyezze a talajba, s így a szokásos 10-12 kilogramm helyett 5-6 kiló vetőmag is elegendő lesz egy-egy holdra. a fontos takarmánynövény gondozásához, vegyszeres gyomirtásához, majd pedig a termés betakarításához is speciális hazai és külföldi gépeket vásárolnak. a közös vállalkozás mintegy ötezer holdas területre terjed ki. a helyes agrotechnikával, öntözéssel párosított, korszerű termesztési módszer révén néhány év alatt a jelenleginek két-háromszorosára növelhetik a hozamokat. a dollárhitelt a többlet kukoricatermésből fizetik vissza./mti/

9.45/ju

10.20/ku

bb. 28. „pioniro,, címmel eszperantó uttörőujtság jelent meg pécssett vid-kz/fné/gy/la

1968. április 20.

„pioniro,, /uttörő/ címmel eszperantó uttörőlap látott napvilágot pécssett. magyarországon ez az első eszperantó nyelvű gyermekujtság, s a világon is csak kevés ilyen jellegű sajtóterméket adnak ki. a tíz oldalas, színes borítólapal látott ujság a pécsi „szabó istván,, uttörőház kiadásában - a kisz támogatásával - havonta jelenik meg. szerkesztésében részt vesznek az uttörőház eszperantó csoportjának gyermektagjai. a „pioniro,, a pécssett és baranyában sokfelé működő eszperantó uttörőrajok tájékoztatását szolgálja: híreket közöl a megye eszperantó uttörőéletéből, segíti a magyar és külföldi eszperantista pártásokkal való levelezést, utmutatást a nemzetközi nyelv gyakorlására és - gyermekekről lévén szó - mesét is tartalmaz, természetesen eszperantó nyelven. a nyár közeledtével mini-szótárt közöl az ujság a tábori élet szavaiból, kifejezéseiből. erre annál is inkább szükség van, mert az idén éppen baranyában kerül sor az első nemzetközi eszperantó uttörőtáborozásra. erre az alkalomra a pécsi uttörőujtság külön - nemzetközi - számot ad majd ki./mti/

bb. 29. konzervgyári berendezéseket exportál a körmendi műszaki ktsz

vid-kz/ká/gy/la

1968. április 20.

a körmendi műszaki ktsz konzervgyári berendezésének híre jutott a határokon: szovjet és csehszlovák megrendelők jelentkeztek, szirupszűrőjük iránt pedig nyugati cégek érdeklődnek. legsikerültebb gyártmányaik közé tartozik az üvegszárító pálya. mind a szovjetunióba, mind pedig csehszlovákiába öt ilyen berendezést szállítanak./mti/

bb. 30. kormányküldöttség utazott teheránba

k/sr/gy/bs

1968. április 20.

az emberi jogok világkonferenciáját április 22 és május 13 között teheránban rendezti az egyesült nemzetek szervezete. a konferenciára szombaton magyar kormányküldöttség utazott dr. szabó imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkár-helyettese, az állam és jogtudományi intézet igazgatója vezetésével. a küldöttség tagjai: várkonyi józsef teheráni magyar nagykövét és dr. földes istván, az országos korányi tbc intézet tudományos igazgatója./mti/

11.15/ku
14.32

bb. 31. tüzet okoztak a cigarettázó gyerekek

tné/il ie

1968. április 20.

a somogy megyei hedrehely községben v. ferenc 12 éves és f. józsef 13 éves gyerekek a pajtában cigarettára gyújtottak, majd az égő cigarettát az ott lévő műtrágya közé dugták. a műtrágya meggyulladt, s tűz áttért az istállóra, melynek elégett a tetőzete. elégett a pajtában tárolt 160 mázsa műtrágya, 10 mázsa széna és különféle fűrészelt faanyag is./mti/

..

bb. 32. magyar turisták egyiptomban

i hbj/lk/ie/gy/bs

1968. április 20.

pénteken éjjel a malév és az ibusz közös szervezésében elutazott az idei tavaszi szezon utolsó turistacsoportja az egye-sült arab köztársaságba. a csoport tagjait a repülőtéren az or-szágos idegenforgalmi tanács nevében dr. nagy lászló üdvözölte.

a két évvel ezelőtt megkötött magyar-eak idegenforgalmi szer-ződés óta mind több magyar turistacsoport keresi fel ezt a közel-keleti országot. nyáron - tekintettel az ottani nagy melegre - nem szerveznek újabb utazásokat, az őszi szezonban azonban ismét indulnak magyar turistákkal malév-gépek kairóba. az érdeklődésre jellemző, hogy az őszi utakra már minden hely elkelt, s ezért a malév, illetve az ibusz tárgyalásokat folytat újabb egyip-tomi társasutazások szervezéséről./mti/

..

bb. 35. a gellért gyógy- és pezsgőfürdő,

k hbj/lk/ie/gy/bs

1968. április 20.

amint azt a fürdőigazgatóság közölte, április 22-től zárva lesz. a gellért-fürdőbe szóló sztk-utalványok a többi főváro-si gyógyfürdőbe érvényesek./mti/

..

12.10/gy

- 20 -

hev 1432

bb. 33. hungarocamion-karaván indult a közel-keletre

i hbj/lk/ie/gy/bs

1968. április 20.

szombaton hungarocamion-karaván indult a közel-keletre, egy hűtőkocsi teheránba, kettő bagdadba és ugyancsak kettő kuwaitba visszahűtött magyar csirkét. a magyar teher-autók jugoszlávián, bulgárián, törökországon át jutnak a közel-keleti úticéljaikhoz. a mintegy 5 500 kilométeres utat nyolc nap alatt teszik meg. komoly erőpróbát jelent a gépkocsi-vezetés például a török hegyekben és a gyakran változó hő-mérsékleti viszonyok között, ezért edzett, középkorú, nagy gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőkre bízták a volánt. a hungarocamion forgalmi vezetői, akik előzőleg már „felderít-tették”, az utat, a sofőrök kezébe tiszoldalas forgatókönyvet adtak, amelyben nemcsak a pontos utvonaltérképeket találják meg, hanem azt is, hogy hol kell megszállniok, hol kell üzem-anyagot vételezniok, stb. az áru átadása után két napig pihen-nek a gépkocsivezetők, majd indulnak vissza - de nem üres ko-csival; hazahozzák a hungexpo-nak a teheráni magyar kiállításon bemutatott ipari termékeit. az eddigi üzleti tárgyalások azt ígéri, hogy a következő hónapokban rendszeresen járnak hungarocamion-karavánok budapest és a közel-kelet között./mti/

..

bb. 34. a budapesti közlekedési vállalat közleménye

k hbj/ie/gy/bs

1968. április 20.

április 22-től a 16. kerületben az árpád utcai utfel-ujítási munkálatok miatt a 45-ös autóbuszok ideiglenesen mind-két irányban a szabadság uton, a kossuth lajos utcán és a kereszturi uton át közlekednek.

április 21-én az ujbpesti dózsa-vasas labdarugó mérkő-zéshez a katona józsef utcából m. jelzéssel rendkívüli gyors-járatu autóbuszok indulnak. a mérkőzés után az autóbuszok a moszkva tér, illetve boráros tér irányába közlekednek.

a dohány utcából a jános hegyig közlekedő j. jelzésű autó-buszok április 21-től - csak munkaszüneti napokon - már 8 óra-kor indulnak./mti/

12.50/il

hev 1432

21
- 21 -

bb. 38. aláírták a magyar-szovjet műszeripari együttműködés jegyzőkönyvét - k.n. rudnyev nyilatkozata

sl/gg/ie/gy/bs

1968. április 20.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és k.n. rudnyev szovjet műszeripari és automatizálási miniszter megállapodást írt alá a magyar-szovjet műszeripari állandó munkacsoport megalakításáról, s jóváhagyták a munkacsoport ideai tervét is.

a szovjet miniszter az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondta, hogy a munkacsoport feladata a két ország műszeripari együttműködésének elmélyítése. az ideai munkaterv egyik legfontosabb pontja az 1971-75 közötti terv előzetes egyeztetése, s a vállalatok, kutatóintézetek közötti közvetlen kapcsolatok kialakítása. vállalataink együttműködnek majd a különféle műszertípusok fejlesztésében. mindenekelőtt laboratóriumi műszerek, komplett analitikai laboratóriumok, mezőgazdasági laboratóriumi berendezések és a technológiai folyamatokat szabályozó műszerek közös tervezéséről, korszerűsítéséről van szó.

a szovjet miniszter elmondta, hogy tapasztalatai szerint magyarországon figyelemreméltó eredményeket értek el az említett műszerek tervezésében és gyártásában. erről győzték meg a labor műszeripari művekben és az elektronikai és finommechanikai kutató intézetben tett látogatásai is. szovjet részről ugyancsak a legértékesebb szakemberek vesznek részt a kétoldalú együttműködésben, így vállalataink elmélyülő kapcsolataitól jelentős eredmények várhatók. a szovjetunióknak, ugyanugy, mint magyarországnak az a célja, hogy a legkorszerűbb, valamennyi piacon versenyképes műszereket állítson elő. a kétoldalú megállapodás módot nyújt arra is, hogy az együttműködéshez más országok vállalatai, intézményei is csatlakozzanak./mti/

..

12.55/ju
- ■ -

12.55/ju

1439

bb. 36. tíz-ötven százalékkal csökkentett mirelite árak

i kf/kf/ie/gy/bs

1968. április 20.

a hűtőipari országos vállalat a kereskedelemmel egyetértésben többféle mélyhűtött termék - befőtt, zöldségféle - árát 10-50 százalékkal ideiglenesen leszállította. szombattól egyebek között a mirelite vegyes gyümölcsbefőttet 6 helyett 3 forintért, a gyalult uborkát 7 helyett 3,50 forintért, a karfiolt 15,40 helyett 7,70 forintért, a zöldbabot 10,90 helyett 9,80 forintért, a körte befőttet 5,60 helyett 3,90 forintért, az őszibarck befőttet 7 helyett 4,90 forintért árusítják az élelmiszerüzletek.

az árengedményt az tette lehetővé, hogy a hűtőipar az idény végén még nagyobb árukészlettel rendelkezik. az árleszállítás-tól a forgalom növekedését, s ennek nyomán a következő szezon elejéig az amugy is szűkös hűtő-raktártér felszabadulását várják./mti/

..

bb. 37. megnyílt a szentendrei kemping

vid-kz/sk/ká/gy/bs

1968. április 20.

szombaton megérkeztek az első vendégek szentendrére, a papszigeti kempingbe. bár a tábor megnyitását csak május 1-re tervezték, a szolnoki mezőgazdasági szakiskola kérésére több napra szállást adnak 90 tanulónak. a vendégek a nemrég felállított, korszerűen berendezett faházakban kaptak helyet. ugyancsak a hivatalos megnyitó előtt, a jövő hét végén, érkezik a kempingbe az ideai első külföldi turistacsoport: az ndk autóklubjának bad-schandaui csoportja./mti/

..

1439

bb 41. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
1968. május 1-i jelszavai

k-ju sr la

1968. április 20.

1. világ proletárjai egyesüljete!
2. éljen május 1., a munkás nemzetköziség nagy ünnepe!
3. éljen és erősödjék a nemzetközi munkásosztály harci egysége!
4. éljen a társadalmi haladásért, a népek szabadságáért, a békéért küzdő kommunista testvérpártok egysége!
5. erősödjék a világ népeinek harca az imperialista agresszorok megfékezéséért, a békéért!
6. éljen a hősiessen harcoló testvéri vietnami nép!
7. testvéri üdvözlés a kommunizmust építő nagy szovjet népnek!
8. testvéri üdvözlés a szocialista országok népeinek, erősödjék a szocialista országok egysége!
9. üdvözlés a szabadságért, a demokráciáért, a nemzeti függettségért küzdő népeknek!
10. éljen és virágozzék szeretett hazánk, a magyar népköztársaság!
11. éljen a magyar szocialista munkáspárt!

/ folyt. köv. /

13.10/ju

de 14302

-24-

bb 41. / a magyar..... 1. folyt./-ju

12. forró üdvözlés a szocializmus felépítésében dolgozó munkásoknak!, parasztoknak, értelmiségieknek!
13. forró üdvözlés az építőmunkában és az új emberi magatartás formálásában élénjáró szocialista brigádoknak!
14. éljen korunk eszméje - a marxizmus-Leninizmus!
15. éljen a kommunizmus, éljen a béke!

/mti/

.-.

bb 39. időjárásjelentés

gg-ju bs

1968. április 20.

a meteorológiai intézet jelenti április 20-án, szombaton
13 órakor:

meleg idő

a párizs, varsó, moszkva vonaltól délkeletre Európában tovább folytatódik a csapadékmentes, meleg, a reggeli órákban helyenként párás, ködös idő. az említett vonaltól északnyugatra felhős, sokfelé csapadékos, helyenként szeles időjárás van. a hőmérsékletcsúcsértékei általában 4-8 fokkal magasabbak az évszaknak megfelelő átlag-értékeknél, de a szovjetunió európai területének északkeleti felében az évszakhoz képest hideg az idő és havazik.

hazánkban pénteken a tiszántúlon helyenként gyengén felhős, máshol jobbra felhőtlen volt az ég. csapadék sehol sem hullott. napközben a hosszantartó napsütés hatására a hőmérséklet 20-26 fokig emelkedett. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 2-10 fokig hűlt le a levegő. délelőtt ország-szerte tovább folytatódott a napos, száraz, meleg idő. a hőmérséklet 11 órára már 16-22 fokig emelkedett.

/ folyt. köv. /

13.20/ju

-25-

de 14302

bb 39. / időjárásjelentés... 1. folyt./-ju

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 15,8 fok volt, a sokévi átlagnál 3,8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, mérsékeltén. súly-lyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: kevés felhő, száraz, meleg idő. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 25 fok körül. .

a duna vizállása budapestnél szombaton délelőtt 296 centiméter. /mti/

-. -

bb 40. az építő- és építőanyagipar szocialista vállalatai, gyárai és élüzemei

1 sb/j-ju ie bs

1968. április 20.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter és az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szervezetének elnöksége értékelte az ágazati vállalatok 1967. évi munkájának eredményeit, s a legjobbakat a szocialista munka vállalata, gyára valamint élüzem címmel tüntette ki.

a szocialista munka vállalata címet kapta : a beton- és vasbetonipari művek, a 26. sz. állami építőipari vállalat, a baranya megyei állami építőipari vállalat, az általános épülettervező vállalat és az ipari épülettervező vállalat.

/ folyt. köv./

13. 28/ju

-26-

bb 40. / az építő- és... 1. folyt./-ju

a szocialista munka gyára címet érdemelte ki : budapesti épületelemgyár, komárom megyei vasbetonelemgyár, dunaujvárosi épületelemgyár, alsószolcai épületelemgyár, miskolci betonárugyár, fémmunkás vállalat zuglói gyára, selypi cementgyár, ajkai üveggyár, gránit csiszolókorong- és kőedénygyár, herendi porcelángyár.

élüzem címet kapott: 26. sz. állami építőipari vállalat, komárom megyei állami építőipari vállalat, középület-építő vállalat, villanszerelőipari vállalat, zalamegyei állami építőipari vállalat, beton- és vasbetonipari művek, üvegipari művek, építőgépjavitó- és gépgyártó vállalat, általános épülettervező vállalat, heves megyei tanácsai építőipari és épületszerelő vállalat, komárom megyei tanácsai építőipari vállalat, pestmegyei tanácsai tervező iroda, hajdumegyei tanácsai tervező iroda.

ezenkívül 28 vállalat részesült a miniszter és a szak-szervezet elnökségének dicséretében. a megítélt vállalati kitüntetések alkalmából csaknem 80 dolgozó kapja meg az építőipar kiváló dolgozója jelvényt. /mti/

-. -

bb 42. tizmilliárd forint az automatizálásra - véget ért az v. országos automatizálási konferencia

t tz/gg-ju ie bs

1968. április 20.

szombaton a technika házában véget ért az v. automatizálási konferencia és bezárult a vele kapcsolatos automatikai elem- és könyvkiállítás. az ötnapos tanácskozáson körülbelül félezer résztvevő jelenlétében a magyar szakemberek hétven, a külföldiek tiz előadást tartottak.

a konferencia utolsó előadásában zentay béla, az országos műszaki fejlesztési bizottság fősztályvezetője adott képet az automatizálás időszerű hazai kérdéseiről. elmondta többek között, hogy a három éve tartott előző konferencia óta történtek igazolták az omfb-konceptióban kidolgozott fő fejlődési irányokat: vitathatatlanná vált, hogy nálunk is komoly feladatai vannak az automatizálásnak.

/ folyt. köv./

13.40/ju

-27-

bb 42. / tizmilliárd forint.... 1. folyt./-ju

ennek megfelelően a második ötéves terv 3,6 milliárd forintjával szemben a harmadik ötéves tervben az automatizálásra kerekén tizmilliárd forintot fordítunk, ennek egy része a hazai gyárakban, a közlekedésben és egyéb területeken a technológiák automatizálására jut, de megkezdődött az igazgatás, az ügyvitel gépesítése, automatizálása is. ugyancsak ebből az összegből jut fedezet az exportra készülő gépipari termékekbe beépített, valamint az eredeti állapotban külföldre szállított automatika elemek kifejlesztésére és gyártására is.

a jelentős eredmények ellenére elégedettségre nincs ok. miközben megnőtt az automatika- és műszergyártás, lemaradtunk az automatika ipar, és ezen belül is elsősorban a digitális-technikai, a számítástechnikai és szervezéstechnikai gépgyártás, valamint az ezzel kapcsolatos egyéb szolgáltatások fejlesztése terén.

sürgős intézkedésekre van tehát szükség - állapította meg zentay béla - az 1970 utáni fejlődés megalapozására. a feladatok egy részét a vállalatoknak kell megoldaniuk, de a legerőteljesebben fejlődő területeken, elsősorban a számítástechnika, az adattovábbítás és a számítógépgyártás terén központi fejlesztési program kialakítása látszik szükségesnek, amivel természetesen lépést kell tartania a szakember képzésnek is. /mti/

bb 43. a nemzetközi földrajzi szimpózium záróülése

vid kz/tné-ju ká bs

1968. április 20.

szombaton az egri tanárképző főiskolán tartották a magyar tudományos akadémia földrajztudományi intézetének rendezésében kilenc ország tudósainak részvételével lezajlott nemzetközi földrajzi szimpózium záróülését. a tanácskozást a fővárosban nyitották meg, majd az azt követő öt napon a vértesi, a gerecse, a bakony, a mátra és a bükk vidékein tanulmányozták a résztvevő tudósok a hegyek előterének pusztulásával kapcsolatos tudományos problémákat. /mti/

13.50/ju

-28-

bb. 44. marx károly

bs/gg/gy/bs

1968. április 20.

születésének 150. évfordulója alkalmából rendezendő tudományos konferenciára szombaton moszkvába utazott mátrai lászló akadémikus és sipos aladár a pártfőiskola tanára./mti/

..

b. 45. a budapesti orvostudományi egyetem felhívása

i ms/gk/sr/gy/bs

1968. április 20.

a budapesti orvostudományi egyetem a jövő évben ünnepeli elődje, az egykori nagyszombati egyetem orvoskara megalapításának 200. évfordulóját. az egyetem rektora kéri mindazokat, akiknek az orvostudományi egyetem történetével összefüggő bármilyen dokumentum /fénykép, műszer, eszköz, okmány, stb./ van birtokukban, adják kölcsön az egyetemnek a jövő év őszén tartandó kiállításra.

az erre vonatkozó értesítéseket a budapesti orvostudományi egyetem rektori hivatalának címére /budapest, 8. úllői ut 26./, legkésőbb 1968. december 31-ig kéri./mti/

..

bb. 47. a nemzetközi politikai ismeretterjesztésről

t tf/lk/sr/gy/bs

1968. április 20.

tárgyaltak szombaton a kossuth klubban, a tudományos ismeretterjesztő társulat nemzetközi szakosztályai országos választmányának ülésén. mérlegre tették az elmúlt négy esztendőben - a tit legutóbbi közgyűlése óta - végzett munkát, amelynek legfontosabb adata: mintegy 20 000 előadás hangzott el a nemzetközi politika aktuális kérdéseiről, s a hallgatók száma meghaladta az egymilliót./mti/

..

14.30/ll

- 29 -

ll 15¹⁵

bb. 50. ágyban dohányzott - füstmérgezésben meghalt

1 fe/lk/sr/gy/bs

1968. április 20.

botos györgy 74 éves nyugdíjas, nyírbírói lakásán az ágyban dohányzott. az égő cigarettától az ágy nemű tüzet fogott, s a szerencsétlen ember füstmérgezésben meghalt./mti/

..

bb. 51. szovjet kukoricatermesztő tanácsadó-köruton szabolcsban

vid-cs/fné/ká/gy/bs

1968. április 20.

a múlt év őszén járt szabolcsban j. pitra, a kárpátontúli területen működő bilkei új életért kolhoz kiváló kukoricatermesztője, a szociálista munka hőse. akkor megállapodást kötött néhány állami gazdasággal és termelészövetkezettel az ideai kísérletekre. j. pitra most ismét szabolcsban tartózkodik. speciális vetőgépet és háromfajta - saját területükön kinemesített - kukoricavetőmagot hozott magával. a gyula-tanyai állami gazdaságban j. pitra tanácsai alapján készítettek elő a talajt, s vetik el a magot. a jó talajelőkészítés figyelembevételével a szovjet szakember legalább 45 mázsás szemes termést vár holdanként. kolhozukban 19 év átlagában, 106 mázsás termést takarítottak be hektáronként./mti/

..

bb. 52. lopott tehergépkocsival karambolozott

1 fe/lk/sr/gy/bs

1968. április 20.

ismeretlen tettes pénteken a késő esti órákban feltörte a 9. kerületben a bártfai utca 5/b számú ház előtt parkoló tehergépkocsit és a járművel elhajtott. a rendőrség a körözött autót a budaörsi uton feltartóztatta. hargitay józsef 27 éves, büntetett előéletű szállítómunkás a kocsival el akart menekülni és eközben egy vaskorlátnak ütközött. a rendőrség hargitayt őrizetbe vette és eljárást indított ellen./mti/

..

- 30 -

14.30/ju

de 15.12

bb. 53. hétfői jelentés a földekről

ö vid kz/sk-ju ká bs

1968. április 20.

a héten teljes tavaszi nagyüzem volt az állami és szövetkezeti gazdaságok határában. a szakemberek felmérték a rövid időre „visszaszökött tél”, által okozott károkat és megfelelő intézkedéseket tettek a kifagyott vetések pótlására. az elfagyott cukorrépát mindenütt újra vetik. békés megye határában például 9000 holdnyi területet kell újra bevetni, győr-sopron megyében pedig mintegy 2000 holdat. az elfagyott pillangosokat, a mákot és más fagykárt szenvedett növényeket viszont a legtöbb helyen már nem pótolhatják ugyanazzal. az ilyen táblákat általában kukoricával vetik be.

a hét végi jelentések szerint az elmúlt héten mindenütt a kukorica vetése foglalkoztatta a legtöbb munkáskezet, illetve gépet. békés megyében a hét utolsó napján 15.000 holdon került földbe a fontos takarmánynövény magja. hajdu-bihar megye határában éppen kétszer akkora volt már a kukoricával bevetett terület, mint az elmúlt év azonos időszakában. szolnok megyében, a tervezett 117.000 holdból 40.000 holdat vetettek el a hét végéig. sokhelyütt megkezdtek már a kikelt, s a fagytól megkímélt cukorrépák sarabolását, helyenként pedig az egyelésükhöz is hozzáfogtak. a makói tájkerületben befejeződött híres fűszernövényünk a hagyma tüzelése. az idén mintegy 8000 holdon termelnek a makó környéki gazdaságok vörös- és fokhagymát. a legelőszőr bevetett táblákon kikelt a növény és megkezdtek első ápolását. szolnok megyéből a rizsvetés megkezdéséről adtak hírt. a tervezett 13.000 holdból a hét végéig 2000 holdon vetették el a „vizegabonát”, a következőkben naponta átlag 400-500 holdon kerül földbe a magja. karcag. mezőtur, tiszapüspöki környéken megkezdtek a bevetett táblák árasztását. ha az időjárás továbbra is kedvező marad, május elejéig mindenütt víz alatt lesznek a rizsvetések. a nyári-as melegben sokhelyütt szomjaznak a növények. a közép-tisza vidékén éppen ezért meggyorsították az öntözőművek felvonulását. 20 helyen már üzemelnek is a szivattyutelepek.

/mti/

..

-3/-

de

15.12

bb. 46. tüdőgyógyászok tudományos ülése

t ms/gk/sr/1l bs

1968. április 20.

a tuberkulózis elleni küzdelem eredményei hazánkban lehetővé tették, hogy a tüdőgyógyászok figyelme egyre inkább olyan betegségek felé forduljon, amelyek korábban a fő ellenség mellett erősen háttérbe szorultak. a korányi frigyos tbc és tüdőgyógyász társaság szombaton az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének well-terében tudományos ülést tartott, amelyet az egyik betegségcsoport problémáinak szenteltek. az ülésen a szolnoki tüdőgyógyintézet szakorvosai számoltak be a tüdő fejlődési rendellenességeivel kapcsolatban szerzett több éves tudományos tapasztalataikról. mint az előadás-sorozatból kitűnt, ilyen fejlődési rendellenességek jóval gyakrabban fordulnak elő, mint korábban hitték. az előadók beszámoltak a műtéti beavatkozásokkal, a betegek életmódjának megváltoztatásával elért kedvező gyógyítási eredményekről is. /mti

bb. 48. halálos balesetek

1 fe/lk/sr/1l bs.

1968. április 20.

hatvanban a megyei építőipari vállalat egyik építkezésén ráesett egy panel uri géza 41 éves segédmunkás hevesi lakosra, aki a helyszínen meghalt.

porcsalma községben lakásbontás közben egy fal rádőlt lárzár józsef 34 éves segédmunkásra, aki a kórházbaszállítás közben a mentőkocsiban meghalt. mindkét halálos baleset ügyében a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

bb. 49. halálos bányaszerencsétlenség komlón

1 fe/lk/sr/1l bs

1968. április 20.

halálos bányaszerencsétlenség történt a mecseki szénbányászati tröszt komlói zobák-aknájában. hat vājár metángázmérgezést szenvedett. közülük zsók andrás 30 éves segédvājár kakasdi lakos a helyszínen meghalt, társait kórházba szállították. a bányaszerencsétlenség ügyében a felelősség megállapítására a mőszaki szakértők bevonásával vizsgálat indult. /mti/

I ilyen

--32--

em b a r g ó elhangzásig!

bb. 56. oldrich cernik csehszlovák miniszterelnök nyilatkozata a magyar rádióknak és televízióknak

1l bs

1968. április 20.

oldrich cernik, a csehszlovák kommunista párt központi bizottsága elnökségének tagja, a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának elnöke, interjút adott a magyar rádióknak és televízióknak. a rádió és a tv szombaton sugározta a nyilatkozatot, amelyet alább közlünk.

- a magyar közvélemény nagy érdeklődéssel és bizakodással kíséri azt a folyamatot, amely önöknél a népgazdaság, a társadalom, a szocialista demokrácia fejlesztésére irányul. megköszönve, hogy lehetőséget adott az interjura, azt kérem öntől, hogy tájékoztasson bennünket ennek a folyamatnak a legjellemzőbb vonásairól.

először is nagyon örülünk, hogy a magyar közvélemény érdeklődik a mi valóságunk, mai eseményeink iránt. mi csehszlovákiában bizonyos elemzéseket végeztünk má r a 13. kongresszus előtt és után is. ezeknek alapján teljes biztonsággal megállapítottuk, hogy a szocializmus további fejlesztése hazánkban csak jelentős változások végrehajtásával valósítható meg. ezek elsősorban gazdasági változások; idetartozik a gazdasági irányítás rendszerének megváltoztatása.

ahogy a reform megvalósításához kezdünk, egyre világosabbá vált, hogy ezek a gazdasági feladatok bizonyos politikai gátakba ütköznek: politikai munkastilusbeli, módszerbeli akadályokba, amelyek a múltban alakultak ki. a fejlődés túlhaladt rajtuk, nem adtak elegendő lehetőséget az új gazdaságpolitika érvényesüléséhez, azoknak az elveknek az érvényesüléséhez, amelyet a szocializmus számára életfontosságúknak tartunk.

ezeknek az elemzéseknek alapján felismertük, hogy olyan társadalmi és gazdasági reformra van szükség csehszlovákiában, amilyenre még nem került sor. arról van szó, hogy az új körülmények között, amikor csehszlovákia mőszaki-tudományos forradalomba lép, a társadalom irányításának olyan demokratikus elvei érvényesüljenek, az ország, a társadalom, az osztályok, a rétegek, nemzetek életében, amelyek elegendő teret nyitnak a társadalom érdekeit szolgáló kezdeményezéseknek.

/folyt. köv./
14.40:11

- 33 -

el 16 32

ki kell alakítani a szaktudás, a műveltség, a tehetség érvényesülésének légkörét, hogy az emberek ebben a rendszerben, a szocializmusban, a szocialista demokráciában érvényesíthessék az új iránti elkötelezettségüket. ezen az alapon nőjön az ország társadalmi gazdasága, ezen az alapon lehessen igazságosan kielégíteni az emberek szükségleteit.

országunknak, nemzeteinknek mély demokratikus hagyományai vannak. európa közepén élünk. igen intenzíven veszünk részt a nemzetközi munkamegosztásban. mély kulturális, tudományos és más hagyományaink vannak. nemzeteinknek gazdag demokratikus hagyományaihoz, humanista érzéséhez akarunk kapcsolódni, most, a fejlett szocialista társadalom felépítésének szakaszában. egy folyamatról beszélünk tehát, amelyet csehszlovákiában újjászüléti folyamatnak nevezünk. ennek magával kell hoznia valamennyi szerv munkájának új módszereit, új stílusát. ez nem kívülről jövő jelenség, ez a társadalmon belül folyik, ez csehszlovák belügy. a párt indította meg, csehszlovákia kommunista pártja. ennek az egész újjászüléti folyamatnak lényege tehát, hogy szabad teret biztosítson nemzeteink, osztályaink, szociális rétegeink kezdeményező-készsége és elkötelezettsége számára, minden egyes ember egyéniségének teljes érvényesülésére. az a lényege annak a mozgásnak, amely csehszlovákiában most folyik, s amely véleményünk szerint teljesen szocialista jellegű.

- köztudott, cernik elvtárs, hogy ön egészen a közelmúltig az állami tervbizottság elnöke volt. így közelről ismeri a csehszlovák népgazdaság helyzetét, problémáit. személyesen részt vett a gazdasági mechanizmus reformjának előkészítésében is. milyen intézkedéseket lát szükségesnek ahhoz, hogy a kitűzött célok megvalósulhassanak?

/folyt. köv./

14.54/11

- 34 -

Al 1638

- mi csehszlovákiában gazdasági reformnak nevezzük a kérdések egész csoportját. ebbe beletartoznak a népgazdaság problémái. ezek egyrészt szerkezeti jellegűek, másrészt az irányítás és tervezés módszerének megváltoztatására vonatkoznak. mélyreható gazdasági reformról van szó, amely véleményünk szerint elméletileg még nincs eléggé kidolgozva, és jelentős társadalmi-gazdasági kísérletnek számít egy iparilag fejlett országban. jelenleg azzal a kérdéssel foglalkozunk, hogyan lehetne elegendő teret biztosítani a vállalatok számára a szocialista vállalkozáshoz. elengedhetetlennek tartjuk az irányítás olyan mechanizmusának kidolgozását, amely megteremti a vállalatok viszonylagos függetlenségét a központi irányítástól. rendelkezésünkre állnak gazdasági szabályozók, az állam ár-, hitel- és pénzügyi politikája. ezek megteremtik a vállalatok számára a vállalkozás lehetőségét, vagyis azt, hogy önállóan érvényesüljenek mind a hazai, mind a külföldi piacon. a központi szervek nem képviselői az önálló gazdasági egységeknek, a vállalatoknak, de kidolgozzák az önálló gazdasági egységek hatáskörének feltételeit, őrzik a fogyasztók és az egész társadalom érdekeit. mindezek a népgazdaság harmonikus fejlődésének elengedhetetlen feltételei.

ebben az időszakban a második legfontosabb feladatnak az ármechanizmus átdolgozását tartjuk. nálunk a múltban központi direktívák szerint alakították az árakat. ez azt jelenti, hogy az árak elszakadtak egyrészt a világpiaci ártól, másrészt a társadalmilag szükséges munkaráfordítástól. az ily módon megállapított árak nem kapcsolódtak eléggé a piachoz. az egyes árkategóriák eltértek egymástól, gazdaságilag nem kapcsolódtak. itt a kereskedelmi, nagykereskedelmi és külkereskedelmi árak szintjére gondolok. e területek között adminisztratív gátak emelkedtek, és ez kedvezőtlenül befolyásolta a termelés és a fogyasztás összetételének alakulását. ennek oka az, hogy nem értékeltük megfelelően az értéktörvény, az áru- és pénzviszonyok alakulását szocialista körülmények között. vagyis át kell alakítani a kiskereskedelmi, nagykereskedelmi és külkereskedelmi árakat, hogy gazdaságilag helyesen hassanak az elosztási és újraelosztási folyamatokra.

/folyt. köv./

15.00/11

- 35 -

Al 1638

ez a legbonyolultabb gazdasági folyamat, gazdasági operáció, amelyet most végre kell hajtánunk. és ez önmagában nemcsak gazdasági probléma, a kiskereskedelmi árak átállítására jelentős politikai kérdés. a legfontosabb központi feladat ennek a problémának a megoldása. az emberek ugyanis, akik az értékeket alkotják, termelők és fogyasztók egy személyben. fennáll bizonyos érdekellentét: az embernek mint a termelőnek, a mi körülményeink között, érdeke bruttó jövedelmének növelése. de ugyanannak az embernek, amikor kilép a gyár kapuján és belép a kiskereskedelem üzletébe, hogy megvásárolja azokat a termékeket, amelyeket ő maga termelt, érdeke az alacsony ár. vagyis: a termelő és a fogyasztó érdekeinek egyeztetése összetett és politikailag jelentős központi feladat.

a most végrehajtásban levő gazdasági reformnak része a nemzetközi munkamegosztás problematikája is. országunk sok szállal kapcsolódik a nemzetközi munkamegosztásba, és ennek érvényesülnie kell a piacokon. mert termelésünk hatékonyságának fokmérője - és ettől elválaszthatatlan az életszínvonal alakulása is - termékeink világpiaci rentabilitása. feladatunk, hogy feldolgozóiparunk termékeit elcseréljük a világpiacra nyersanyagokra és élelmiszerekre. csak az a kérdés, hogy e cserének milyen rentabilitását tudjuk munkánkkal kialakítani. ebből következik tehát, hogy létfontosságú érdekünk a nemzetközi munkamegosztás, a kooperáció és a szakosodás, mind a szocialista tábor, mind pedig a kapitalista világ országaival. igazán őszinte érdekünk a gazdasági együttműködés elemeinek fejlesztése, amelyekhez saját javaslatainkkal is hozzá akarunk járulni.

az új gazdaságirányítási rendszer fejlesztését és a gazdasági egyensúly biztosítását csehszlovákiában nem végezhettük a dolgozók életszínvonalának rovására. ellenkezőleg: az életszínvonal szakadótlan emelésével egyidejűleg kell ezt biztosítanunk. a gazdasági reformnak szüksége van a dolgozók aktív támogatására. ezért elengedhetetlen, hogy a reform nagymértékben segítse az életszínvonal emelésének a politikáját.

/folyt.köv./

15.12/szb

-36-

- mint ismeretes, a nemzeti front ülésén szóba került, hogy a képviselői szervek tevékenysége, elsősorban a nemzetgyűlés tevékenysége a jövőben új szakaszba lép. milyen kapcsolatokra gondolnak a nemzeti front, a nemzetgyűlés és a kormány között?

-elsősorban az államhatalom egyes szerveinek alkotmányos funkcióiból és alkotmányos felelősségéből kell kiindulni. tehát: ha a kormány és a nemzetgyűlés kapcsolatáról beszélünk, ezt elsősorban úgy fogjuk fel, hogy a kormány teljes mértékben felelős tevékenységéért a nemzetgyűlésnek mint az államhatalom legmagasabb szervének. az eddigénél sokkal nagyobb mértékben kell a kormánynak a nemzetgyűlés elé vinnie elbírálásra azokat a kérdéseket, amelyeknek megoldásán dolgozik, amelyek biztosítják a társadalmi és gazdasági fejlődést országunkban. ugyanakkor tanácskoznia kell a nemzetgyűléssel azokról a problémákról, amelyekkel foglalkozik. a kormánynak mint végrehajtó szervnek és a nemzetgyűlésnek mint az államhatalom legfőbb szervének az együttműködése elengedhetetlen.

ami a nemzeti front és a kormány viszonyát illeti, ott bizonyos mértékig más a helyzet. a nemzeti front a lakosság különböző osztályainak, szociális csoportjainak és rétegeinek sokoldalú kapcsolata, amelyeket az egyes politikai pártok és az egyes társadalmi szervezetek képviselnek. a kormánynak tanácskoznia kell a nemzeti front egyes szervezeteivel az ország gazdasági és kulturális építésével kapcsolatos céljairól, például országunk államjogi rendezéséről. ez kétségtelenül érdekel minden társadalmi szervezet és társadalmi intézményt. az állam szociálpolitikájával kapcsolatos tervek pedig a csehszlovák szakszervezeti mozgalom képviselőit érdeklik majd. a kormánynak tehát az eddigieknél sokkal jobban kell konzultálnia terveiről és közben korrigálnia is kell majd egyes elképzeléseket. úgy gondolom, azonban, hogy ezek a problémák, amelyeket egyelőre csak nagy általánosságban vetettünk fel, további kidolgozást igényelnek.

/folyt.köv./
15.14/lm

- 37 -

16.3.8

bb 56. /oldrich cernik... 5. folyt./ gy

- a csehszlovák kommunista párt akcióprogramjának megfelelően hogyan érvényesül majd a gyakorlatban az állami szervek önállósága és a párt irányító szerepe?

- ami az állami szervek feladatait illeti, ismét alkotmányos jogkörükből indulunk ki. a multtal szemben változik a kommunista párt vezető szerepe. ebben rejlik változásaink magva. a kormánynak mindazokat a funkciókat el kell látnia, amelyek az alkotmány alapján megilletik. a kommunista párt vezető szerepét fokozatosan úgy kell módosítani, hogy a multtól eltérően pártiszervek, a pártapparátus, a párt intézményei ne végezzék az állam gazdasági és hasonló intézmények munkáját is. a multban gyakran megtörtént, hogy az állami vagy gazdasági szervek képviselői - attól tartva, hogy hibát követhetnek el - a pártiszervek döntései mögé bujtak. a kommunista párt szerepét úgy fogjuk fel, hogy a párt vezet és az egyes szervekben dolgozó kommunisták kezdeményező munkájukkal biztosítják a párt politikájának érvényesülését. ebben rejlik fő küldetésük. ezen az alapon bármelyik szintű pártiszerv ellenőrizheti a kommunisták munkáját is.

- az új csehszlovák alkotmány többek között meg akarja oldani a két nemzet, a csehek és a szlovákok alkotmányjogi kapcsolatait is. mikorra várható az új alkotmány kidolgozása és a föderatív jellegű állami intézmények létrehozása?

- a munkát az akcióprogram meghirdetése után azonnal megkezdjük. a kormány hozzálátott e problémakör elemzéséhez, az alapvető dokumentumok előkészítéséhez. ezek tartalmazzák államunk jövődi föderatív elrendezésének alapjait is. azt hiszem, ennek az évnek végén népünk, nemzeteink elé terjeszthetjük elképzeléseinket az alkotmányos változásokról, amelyek magukban foglalják majd államunk föderatív elrendezését is.

- milyen terveik vannak a nemzetiségi kérdésben eddig elért eredmények továbbfejlesztésére? és külön érdekelne bennünket: hogyan látja a magyar nemzetiség továbbfejlődését?

/folyt.köv./

15.20./lm

- 38 -

Al 1638

bb 56. / oldrich cernik ... 6. folyt./-szb

- elsősorban abból indulunk ki, hogy az államjogi kapcsolatok terén nem vált be eléggé az eddigi - ahogy mi csehszlovákiában nevezzük - aszimmetrikus elrendezés. nem ad megfelelő biztosítékokat két egyenjogu nemzetünk számára a nemzeti és állami érdekek egyenjogu megoldásához.

az államjogi elrendezés bizonyos megváltoztatásáról lesz tehát szó, amellyel a szocialista csehszlovákiában tágabb teret kell nyújtani a cseh és szlovák probléma megoldásához, a nemzeti érdekek kezdeményező jellegű elrendezéséhez. úgy gondoljuk, hogy a mi országunkban is megvannak a szocialista föderáció előfeltételei, amelyek biztosítják az egyenjogu kapcsolatokat és az egyes nemzetek kezébe adják saját ügyeik intézését, ezt természetesen meg kell, hogy előzze a jelenlegi helyzet alapos elemzése. ennek befejezése után meg akarjuk keresni azokat a fő kérdéseket, amelyekben elengedhetetlen az állami érdekek központi meghatározása a két nemzet érdekeinek figyelembevételével. ezt a problematikát még nem munkáltuk ki eléggé. folyamatosan dolgoznak rajta főiskoláink munkatársai, a tudományos elmélet és gyakorlat képviselői. biztosíthatjuk úgy, hogy demokratikus rendszerünkben, mélyen demokratikus föderatív elrendezésünkben teljes érvényesülést biztosítunk a hazánkban élő és dolgozó magyar nemzetiségű állampolgáraink számára, akik ennek a szocialista országnak egyenjogu lakosai.

- több ízben elhangzott, hogy a csehszlovák szocialista köztársaság külpolitikája változatlan, alapja továbbra is az internacionalizmus, a testvéri barátság a szovjetunióhoz és a többi szocialista országokhoz. ugyanakkor a köztársaság külpolitikája kezdeményező lesz. ön ezt nyilván érinti majd a kormány programjában. szeretném, ha erről is tájékoztatna bennünket.

- valóban szó lesz erről a kormányprogramban, mint nemzeti biztonságunk és nemzeteink állami szuverenitásának alapkövéről. ez valóban jövőnk kulcskérdése, nemzeteink biztonságos fejlődésének alapja is. történelmünk lényegében a nemzeti és szociális felszabadulásért vívott harc története. népünk jól emlékszik arra, hogy a második világháború után kitől kapta a szabadságot, barátságunk a szovjetunióval és szövetségünk a szocialista országokkal nemcsak értelmi, hanem érzelmi kérdés is. a szovjetunióval és a többi szocialista országgal közös eszmék és közös érdekek kapcsolnak bennünket össze. tudjuk, hogy ez teszi lehetővé nemzeteink tartós biztonságát és békés életünket olyan rendszerben amelyet önként választottunk, amelyben élni és dolgozni akarunk.

/folyt.köv./

15.22/lm

- 39 -

Al 1752

ez az alapvető politikai orientációnk továbbra is változatlan és nem áll ellentétben a csehszlovák kormány kezdeményező külpolitikájával. éppen ellenkezőleg, úgy gondoljuk, hogy a kezdeményező csehszlovák külpolitika, elsősorban az európai probléma terén, hozzájárulhat a viszonyok normalizálásához. hozzásegíthet a mai nyugtalan világban a jobb megértés előfeltételeinek kialakításához.

- mint az új csehszlovák kormány elnöke, hogyan értékeli a jelenlegi európai helyzetet és ennek kulcsproblémáját, a német kérdést?

- azt hiszem, elsősorban a második világháború után kialakult realitásokból kell kiindulni. ezeket kell tiszteletben tartani, és ezen az alapon kell tovább alakítanunk országunk külpolitikáját a német probléma tekintetében is. véleményünk szerint kiinduló alapként kell elfogadni azt a kialakult helyzetet, hogy Európában két német állam van. egyértelműen támaszkodunk a német demokratikus köztársaság - az első német szocialista állam - létére.

ez a realitás változhatatlan, és azt hiszem, minden országnak ebből a helyzetből kell kiindulnia. véleményem szerint az európai biztonság terén elért haladás nélkül, a kelet és nyugat közötti feszültség csökkentése nélkül nem lehet sikeresen megoldani a német kérdést sem. ebből a tényből kiindulva tehát azt kell szorgalmazni - és az lesz a csehszlovák kormány szándéka -, hogy minden kormány hozzájáruljon a kelet és nyugat közötti feszültség csökkentéséhez és az európai biztonság egészének megoldásához. ez kormányunk alapvető kiindulópontja az európai nemzetközi helyzet értékelésénél. a csehszlovák kormány elsősorban az európai biztonság kérdésével kíván foglalkozni, mert ez összefügg hazánk és nemzetünk történelmével és biztonságával.

ami a német problematikát illeti, azt hiszem, a német szövetségi köztársaság kormányának az európai biztonság kérdésének megközelítésében és a német kérdés megoldásában realista felfogáshoz kell eljutnia. meggyőződésem, hogy a mai helyzetben, irreális az, hogy a német szövetségi köztársaság kormánya állandóan és következetesen igényt támaszt arra, hogy a német nép egyetlen jogos képviselőjeként lépjen fel. e problematika reális megítélése megköveteli, hogy a német szövetségi köztársaság kormánya ebben a kérdésben fokozatosan korrigálja álláspontját. ez kiindulópontul szolgálhat az európai biztonság problematikájának megoldásához is.

/folyt.köv./

15.35/szb

7-40-

a csehszlovák kormánynak érdeke, hogy minél közvetlenebb kapcsolatot tartson fenn gazdasági, politikai és kulturális téren valamennyi európai állammal. véleményünk szerint az európai kontinensen ki kell alakítani a nemzetek kölcsönös megértésének légkörét. minden nemzet számára biztosítani kell a békés fejlődés lehetőségét, a nemzeti szuverenitást és biztonságot.

- hogyan itéli meg a csehszlovák szocialista köztársaság és a magyar népköztársaság közötti kapcsolatokat?

- a csehszlovák szocialista köztársaság és a magyar népköztársaság kapcsolatait az őszinte barátság, a kölcsönös megértés légköre és a gazdasági, politikai, kulturális élet minden területén megnyilvánuló szoros és együttműködés jellemzi. az elmúlt időszakban kétségtelenül pozitív eredményeket értünk el és ezekre kell alapoznunk további tevékenységünket is.

pártjaink és kormányaink között nincsenek vitás kérdések. teljesen azonos nézeteket képviselünk minden mai problémában és a jövővel kapcsolatban is. a jelenlegi szakaszban azt tartom a legfontosabbnak, hogy a következőkben elemezzük a gazdasági együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségét. politikai céljaink azonossága és az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése mindkét országban új feltételeket teremt gazdasági együttműködésünk fejlesztéséhez. értékelni kell majd a szocialista országok integrációjának alapvető tényezőit, amelyeknek mindaddig nem használtunk ki mindkét állam szükségleteinek megfelelően. meg kell keresni gazdasági együttműködésünknek még hasznosabb formáit. a legutóbb tizenöt évben, mint ismeretes, külkereskedelmi árucseré-forgalmunk négyszeresére nőtt - ez kétségtelenül pozitív jelenség. az új helyzet azonban megköveteli, hogy áttérjünk a kooperáció és a szakosítás modernebb módszereire. fel kell használnunk a gazdasági együttműködés nem hagyományos formáit is: a tőkeérdekeltséget, a tőkeáramlást, ki kell dolgoznunk és jobban érvényesítenünk az ármechanizmust. határozottabban kell kihasználni a munkaerőforrásokat közös határainkon. jobban ki kell munkálni az államaink közötti együttműködés pénzügyi, valutáris feltételeit, hogy azok jobban megfeleljenek az új feladatoknak és új körülményeknek. úgy vélem tehát, hogy gazdasági együttműködésünknek óriásiak a lehetőségei, s egyre nagyobb haszonnal jár ezek kiaknázása. mint ismeretes, a kulturában és az oktatásügyben rendkívül szoros az együttműködés kulturális intézményeink, iskoláink között. /folyt.köv./

15.40/szb

-41-

17/82

bb 56. /oldrich cernik... 9. folyt./-szb

jogosan reméljük, hogy a következő időszakban e területen is további fejlődést érünk el. nyíltan szót emelnek vállalataink, iskoláink, kulturális és egészségügyi intézményeink, tudományos akadémiáink és más szervek közvetlen kapcsolatai mellett, az irányítószervek nagyobb beleszólása nélkül. építhetnek ki egymással közvetlen kapcsolatokat és létesíthessenek mindkét ország érdekében minél szorosabb kapcsolatokat és együttműködést. kapcsolatainkat illetően optimista vagyok. meggyőződésem, hogy az új körülmények még nagyobb teret nyitnak politikai, gazdasági és kulturális együttműködésünk számára.

- még egyszer köszönjük önnek, cernik elvtárs, hogy lehetőséget teremtett erre a találkozásra, amely hozzásegíti majd a magyar közvéleményt is, hogy helyesen ítélje meg az önök tevékenységét, terveiket, és engedje meg, hogy bucsuzóljon önnek, mint az új kormány elnökének, és önön keresztül az egész csehszlovák népnek sok sikert kívánjunk. /mti/

bb 54. bemutató nyílt

t tf/lk-ju sr bs

1968. április 20.

szombaton a budapesti képző- és iparművészeti gimnáziumban a bécsi künstlerische volkshochschule hallgatóinak munkáiból, tanulmány-kompozícióiból. az osztrák fővárosból a kulturális kapcsolatok intézete hozatta el az anyagot, annak a kiállításnak a viszonzásaként, amelyet korábban bécsben mutattak be a magyar képzőművészeti főiskola növendékeinek munkáiból. /mti/

15.47/szb

-42-

bb 57. súlyos közlekedési balesetek

i fe/lk-lm sr

1968. április 20.

óbarok és nagyegyháza közötti útszakaszon szabó jános 61 éves szivattyukezelő motorkerékpárjával összeütközött egy személygépkocsival. a motoros a helyszínen meghalt. bajót községben birkes gaborné 56 éves nyugdíjas az autóbusból az útestre esett. a szerencsétlen asszonyt egy arra jövő tehergépkocsi halálra gázolta.

budapesten az 1. kerületben az árok utca és a hadnagy utca kereszteződésében mező istván 44 éves gépkocsivezető személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen és halálra gázolta elter jános 86 éves nyugdíjast. a lelkiismeretlen gépkocsivezető ellen eljárás indult.

a 8. kerületben a múzeum körút 14. számú ház előtt egy személygépkocsi elütötte kocsis józsefné 26 éves segédmunkást, akit súlyos sérüléssel szállítottak a mentők kórházba.

nem adta meg motorkerékpárjával az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen a 8. kerületben a kerépesi ut és a lóvásár utca kereszteződésében beckmann lászló 24 éves technikus és járművel elütötte jóó jánosné 47 éves varrónőt, aki súlyosan megsérült. /mti/

bb 55. guttenberg emlékkiállítás

t tf/lk-lm sr

1968. április 20.

guttenberg halálának 500. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílt szombaton a budapesti iparművészeti főiskola koloniáján levő könyvművészeti múzeumban. seregnyi érdekes látóval várják a vendégeket, akik többek között megtekinthetik néhány lapját a híressé vált - s annakidején kis példányban készített - ugynevezett 42 soros guttenberg-féle bibliának. a kiállítás anyagát az akadémiai könyvtár és az országos széchényi könyvtár gyűjteményéből válogatták össze. /mti/

15.55/szb

-43-

bb 58. pest megyei kiállítás bulgáriában

a vid fm/gö-lm ká

1968. április 20.

szombaton küldték el bulgáriába azt a kiállítási anyagot, amely pest megye iparát, mezőgazdaságát, kulturális életét, népművészetét mutatja be a baráti ország fővárosában, majd utána több más városban. az otthonás teherautó fényképes tablókat, maketteket és a megye üzemének termékeit, köztük a mechanikai művek gyártmányainak kicsinyített mását, a váci képcsőgyár, a forte, a szentendrei töltőtollgyár, a nagykőrösi konzervgyár, a gödöllői háziipari szövetkezet munkadarabjait, a duna-kanyar hírneves málnájából készített szörpöt, s a termelőszövetkezetek savanyítóüzemeinek árult viszi magával. szófiában április 26-án nyílik meg a kiállítás./mti/

-. -

bb 59. országos bábkonferencia szombathelyen

vid-fm/tné-lm ká

1968. április 20.

országos bábkonferenciát rendezett a népművelési intézet a szombathelyi tanítóképzőben. a szombaton véget ért kétnapos konferencián a tanító- és óvónők képző intézetek tanárai a bábjáték pedagógiai alkalmazásáról, s a végzett tanító- és óvónők babszakkör-vezetői képesítéséről tanácskoztak.

dr. polcz alaine, a központi gyermekideggondozó intézet játék-diagnosztika- és terápia-osztályának vezetője - ipari televízió segítségével - bábdiaosztikai és terápiai előadást tartott. napközis foglalkozás keretében a szombathelyi tanítóképző hallgatói bemutatták: hogyan lehet az ismeretek rögzítésére felhasználni a bábozást./mti/

-. -

bb 61. szabolcsi uttörő-küldöttség utazott ungvárra

vid-fm/tné-lm ká

1968. április 20.

a szovjetunióban minden évben megrendezik az ifju internacionalisták találkozóját, amelyre a baráti országok képviselőit is meghívják. az idén szabolcsi uttörők is résztvesznek a találkozón. a komszomol meghívására szombaton - halász andrás megyei uttörő-titkár vezetésével - tiztagu küldöttség utazott szabolcsból ungvárra, az ifju internacionalisták háromnapos találkozására./mti/

-. -

16.05/szb

-44-

de 18.02

bb 60. jó kiránduló, majdnem strandidő várható vasárnapra

i tz/lk-lm ie

1968. április 20.

mint csaknem egész Európában, nálunk is derűs, száraz, csendes idővel köszöntött be a hétvége és vasárnapra is jó kirándulási idő várható. helyenként és időnként valószínűleg még a fürdőruhás napozásnak sem lesz akadálya.

a várható kellemes vasárnapi meleget az időjárás néhány napos „felkészülése”, előzte meg. pénteken hazánkban csak a keleti megyékben volt kevés nappali felhőképződés, csapadék azonban sehol sem hullott. a hőmérsékleti maximumok 21-24 Celsius fok között alakultak ki, sőt pápán 25 fokig emelkedett a hőmérséklet. a napsütés tartama hazánk legnagyobb részén elérte a 11-13 órát, csak az ország délkeleti sarkában, a Körösök vidékén maradt 7-10 óra között. a napi középhőmérséklet 3,8 fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál.

- szombaton tovább javult az idő. a reggeli hőmérséklet általában nem tért el az évszakban szokásostól, viszont a napi középhőmérséklet csaknem 5 fokkal meghaladta a naptár szerinti jogosan várható értéket.

a meteorológusok számításai szerint ez a jó idő vasárnap estig mindenestre kitart. általában száraz, meleg idő lesz, kevés felhővel, éjszaka gyenge, nappal mérsékelt, változó irányú széllel. a hőmérséklet előre láthatólag vasárnapra virradó éjszaka sem száll 4-9 fok alá, nappal viszont 25 fok körül lesz./mti/

-. -

bb 62. sziriai mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

i if -lm ie

1968. április 20.

a medosz meghívására hazánkba érkezett a sziriai országos paraszt szövetség háromtagu küldöttsége najar hajef elnök-helyettes vezetésével. a delegáció tagjai tanulmányutjuk során mezőgazdasági üzemekbe és termelőszövetkezetekbe látogatnak./mti/

-. -

16.13/szb

-45-

de 18.02

bb 63. magyar gyártmányú laboratóriumok szovjet mezőgazdasági üzemekben - elutazott budapestről a szovjet mezőgazdasági küldöttség

1 sz/tré-lm ie

1968. április 20.

tiznapos magyarországi tartózkodása után szombaton elutazott budapestről az a szovjet mezőgazdasági küldöttség, amely a metrimpex meghívására felkereste a mezőgazdasági laboratóriumok exportjában érdekelt vállalatokat, szövetkezeteket és további beszerzésekről tárgyalt.

a delegáció vezetője j.sz. nykiskin, a szovjet összszövetségi mezőgazdasági minisztérium főosztály-vezetője úgy nyilatkozott, hogy a szovjet mezőgazdasági üzemekben, kutatóközpontokban, kísérleti és tanfolyamokban már több mint 300, magyarországról vásárolt laboratóriumot szereltek fel, amelyek általános megelégedésükre működnek. ezuttal - magyarországi tárgyalásain - a delegáció a jövő évre vonatkozó megrendeléseket készítette elő és egyeztetette és javaslatokat tett a jövőben szállítandó laboratóriumok műszerezettségére, felszerelésére.

ez évben a metrimpex 250 magvizsgáló, 70 takarmányvizsgáló és hat mezőgazdasági izotop laboratóriumot szállít a szovjet mezőgazdaság részére. 1969-ben - a mostani bejelentések szerint - a beszerzés, illetve a szállítás további növelése várható. újabb igények jelentkeztek talaj- és növényvizsgáló izotop laboratóriumokra és izotop laboratóriumokat kívánnak felállítani az állategészségügy fejlesztése érdekében is./mti/

bb 64. gyermekrajz-kiállítás a nemzeti muzeumban

k ol/j-lm sr

1968. április 20.

az általános iskolások számára hirdetett történeti gyermekrajz-pályázatra a nemzeti muzeumba beérkezett legjobb művekből szombaton kiállítás nyílt a muzeum előcsarnokában.

az intézmény történeti kiállításaihoz kapcsolódó témával 42 alkotást mutatnak be, amelyek két hétig tekinthetnek meg az érdeklődők./mti/

16.20/szb

-46-

le 18.02

bb 65. szolidaritási gyűlés az orvostudományi egyetemen

t pr/tm-lm sr

1968. április 20.

a budapesti felsőoktatási intézmények hallgatói szolidaritási gyűlést tartottak szombaton az orvostudományi egyetemen. a forró hangulatú tiltakozó gyűlés szónoka dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának osztályvezetője, az országos egyetemi és főiskolai tanács főtitkára volt. beszédében foglalkozott a magyar és nemzetközi ifjúság, diákság szerepével a demokráciáért, a békéért és haladásért, a régi és új gyarmatosítás ellen folyó tömegmozgalomban.

kifejezte a magyar diákifjúság szolidaritását a hős vietnami néppel, majd az amerikai polgárjogi mozgalomról beszélt, s kifejezte a magyar diákifjúság mélyszéges felháborodását dr. martin luther king meggyilkolása miatt. szólt a haladó nyugatnémet és nyugat-berlini diákszervezetek harcáról, demonstrációról, elítélte a görögországi monarchofasiszta rendszer jogellenes, demokrácia-ellenes tevékenységét és méltatta a görög diákifjúság diktatura-ellenes harcát.

a gyűlés részvevői táviratban biztosították szolidaritásukról a haladó nyugatnémet és nyugat-berlini diákszervezeteket./mti/

--

bb 66. dr. csanádi györgy miniszter felavatta a műszaki alkotók szoborpantheonját

t hbj/tm-lm ie

1968. április 20.

szombat a magyar műszaki tudomány és a magyar közlekedés ünnepe volt: dr. csanádi györgy közlekedés és postaügyi miniszter felavatta a városligetben, a közlekedési muzeum előtt húzódó kör-sétány előtt a magyar műszaki alkotók szoborpantheonját.

dr. csanádi györgy bejelentette: az akadémia közlekedéstudományi bizottsága vállalta a közlekedési muzeum fejlesztésével kapcsolatos tudományos tennivalókat, s megalakult a közlekedési muzeum tudományos tanácsa.

a miniszter ezután elmondotta: a magyar közlekedés műszaki alkotóinak szoborpantheonja létrehozásával emlékezünk és emlékeztetünk arra, hogy a múlt században hazánkban is kibontakozott a közlekedés forradalma: - széchenyi istván állt az élén, aki kiváló munkatársakat talált elképzeléseinek megvalósításához.

/folyt.köv./
16.20/lm

- 47 -

le 18.02

bb 66. /dr. csanádi ... 1. folyt./-lm

clark ádám, a lánchid építője volt az egyik. a másik vásárhelyi páál, a kitűnő vízépítő mérnök, jedlik ányos a pesti egyetem fizika-professzora hat évvel előzte meg siemenséket, már 1827-ben megszerkesztette az elektromágneses kölcsönhatáson alapuló „villámdelejes forgony”, -t - ahogy ő nevezte -, a mai elektromotor őst. martin lajos akadémikus, a kolozsvári egyetem professzora, a kiváló matematikus volt a repüléstudomány első magyar uttörője. schwarz dávid alkotta meg a merevvázu, kormányozható alumínium léghajót. a századfordulóra esik csonka jános működése, aki a műegyetem gépműhelyéből indult el pályájára és építette meg az első hazai gyártmányú gáz- és petróleum-motort. világviszonylatban is egyedülálló volt 1910-ben tervezett gépkocsija. a magyar közlekedéstudomány másik uttörője: zelovich kornél, aki több mint száz műből álló uttörő szakirodalmát hagyott ránk. kandó kálmán művének kiteljesedését éppen napjainkban látjuk. szocializmust építő társadalmunk azzal fejezi ki az utókor hálóját, hogy szobrot emel a tudósoknak, akiknek génusza nemcsak hazánkban, hanem világszerte előbbre vitte a közlekedés, sőt az egész emberiség haladását.

dr. csanádi györgy miniszter ezután a magyar tudomány és a közlekedés képviselőinek jelenlétében leleplezte a szobrokat.
/mti/

bb 67. els bolkestein, az innsbrucki operaház tagja

k ol/j-lm sr 1968. április 20.

budapestre érkezett. a vendégművész a figaro házassága vasárnapi előadásán a grófnő szerepét éneklte az operaházban./mti/

bb 68. a szot tiltakozása a görög hazafiak bebörtönzése ellen

i hi/lk-lm sr 1968. április 20.

a szakszervezetek országos tanácsa táviratban tiltakozott a görög hazafiak, demokraták, baloldali emberek ezreinek tömeges letartóztatása, kínzása és fogvatartása ellen. a görög katonai kormány elnökéhez intézett üzenet követeli: azonnal engedjék szabadon manolisz glezost és hős társait, a bebörtönzött szakszervezeti vezetőket, a koncentrációs táborba zárt haladó embereket. a görög katonai kormányzat törvénytelen tetteiért súlyos felelősséggel tartozik saját népe és az emberiség előtt - hangsúlyozza a távirat./mti/

16.35/lm

- 48 -

bb 69. vietnami műszakot tartottak a bakonyi bauxitbányászok

vid fm/tr-lm ká

1968. április 20.

a bakonyi bauxitbányákban, - ahol 1968. január 1.-vel bevezették a 44 órás munkahetet, - az április 20-i szabad szombaton sem néptelenedtek el a munkahelyek. a kisz-fiatalok kezdeményezésére valamennyi dolgozó leszállt a bányákba. megindították a munkagépeket, hogy egynapos társadalmi munkával segítsék a vietnami népet. a bauxitbányászok a műszak teljes munkabérért 170 000 forintot a szabadságáért küzdő vietnami nép támogatására ajánlották fel./mti/

bb 70. nővérszálló kecskeméten

vid-fm/tné-lm ká

1968. április 20.

új létesítménnyel - 68 személyes - nővérszállással gazdagodott kecskeméten a bács-kiskun megyei kórház. az ápolónők új otthonát mintegy hárommillió forintos költséggel építették és rendezték be./mti/

bb 71. aranylakodalom hajduszoboszlón

vid-fm/tné-lm ká

1968. április 20.

aranylakodalomát ülte hajduszoboszlón tóth sándor, a helybeli állami gazdaság nyugdíjasa és felesége g. szabó eszter. a jó egészségnek örvendő házaspárt nyolc gyermekük, tizenkilenc unokájuk, három dédunokájuk és számos ismerősük köszöntötte a ritka jubileum alkalmából./mti/

bb 76. lottó nyereményjegyzék

i kf/kf-lm ie

1968. április 20.

a lottó 16. játékhetére 6 502 365 szelvény érkezett be. ötállalatos szelvény nem akadt. négyes találatot 66 fogadó ért el, nyereményük - az illeték levonása után - egyenként 59 112 forint. a háromtalálatos szelvények száma 5 644, nyereményük egyenként 346 forint. a 152 674 kéttalálatos szelvényre egyenként 16 forintot fizetnek./mti/

16.35/lm

-49-

de 183%

bb 72. középiskolások és ipari tanulók országos vers- és prózamondó versenye kecskeméten

vid-fm/tné-Lm ká

1968. április 20.

immár hagyományosan ismét kecskeméten rendezték meg a középiskolák és ipari tanuló intézetek szavalóinak és prózamondóinak országos vetélkedőjét. szombaton a városi tanács dísztermében kárpáti sándor, a kish központi bizottságának titkára nyitotta meg az idei országos versenyt. jelen volt a megnyitón dr. molnár frigyos, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára, a megye és a város több más vezetője, a művelődésügyi minisztérium és a munkaügyi minisztérium képviselője. ezt követően a város négy intézményében megkezdődött a verseny, amelyre a fővárosból és valamennyi megyéből 120 diák érkezett. a szövosz-technikumban költő-diák találkozót rendeztek. a legjobb vers- és prózamondók vasárnap délelőtt a kecskeméti katona józsef színházban díszelőadáson mutatkoznak be a közönségnek./mti/

bb 73. „tárgyalóterem”, a föld gyomrában - felelősségre vonják a barlangfosztogatókat

a vid cs/sk-Lm ká

1968. április 20.

nem mindennapi esemény színhelye volt a napokban a dorogi strázsa-hegy. az esztergomi megyei bíróság, a vád és védelem képviselői, ülnökök, vádlottak és a dorogi barlangkutatók szálltak le a sátozköpusztai és a strázsahegyi barlangokba, ahol helyszíni szemlét tartottak. most először ültek össze bírák olyan ügyben, hogy törvényes védelem alatt álló természeti kincseink fosztogatói, vandál rombolói felett ítélkezzenek. 1967. januárjától február közepéig a büntetett előéletű ludányi józsef és három fiatalkorú vádlott társa hatszor tört be a védetté nyilvánított lezárt barlangokba és vandál pusztítást végeztek a föld alatti üregrendszer világviszonylatban is páratlan kristályképződményeiben. ellopták, illetve részben felgyújtották a barlangkutatók felszerelését is.

a helyszíni szemlét, a bizonyítás kiegészítéseként, s az okozott kár teljes felmérésére rendelte el az esztergomi megyei bíróság. megállapították, hogy a fosztogatók a páratlan szépségű barlangokban katasztrófális rombolást végeztek, helyrehozhatatlan kárt okoztak.

a barlangi betörők ügyében rövidesen ítéletet hoznak./mti/

17.10/Lm

-50 -

bb 74. méhkaptárakat lopott, majd a felelősségrevonás elől át akart szökni a határon

vid cs/sk-Lm ká

1968. április 20.

meretei lászló többszörösen büntetett előéletű 32 éves bakonysárárkányi lakos már hatodszor állt a bíróság előtt. a vádlott a kishéri állami gazdaság méhészetéből csaknem 4000 forint értékű kaptárt lopott el. leleplezése után a vádlott a büntető eljárás elől ki akart szökni az országból, a határőrség járőre azonban elfogta és őrizetbe vette. az esztergomi megyei bírósága most jogerőre emelte a komáromi járásbíróság ez ügyben hozott ítéletét. meretei lászlót a társadalmi tulajdont visszaesőként károsító lopás, valamint tiltott határátlépés miatt egyévi és hathónapi börtönbüntetésre ítélte. öt évre eltiltották a közügyek gyakorlásától./mti/

bb 75. nem fizette a tartásdíjat - négyhónapi szabadságvesztés

vid cs/sk-Lm ká

1968. április 20.

szolnoki jános 25 éves miskolci hegesztő állandó munkahelyeit önkényesen otthagya, s jó ideig önálló kisiparosoknál csak alkalmi munkát vállalt, hogy a gyermeke után megítélt tartásdíj-fizetésétől mentesüljön. a miskolci járásbíróság szolnoki jánost, akit más bűncselekményekért már többször elítéltek, tartásdíj kötelezettség elmulasztásáért négyhónapi börtönbüntetéssel sújtotta./mti/

bb 77. lenkey zoltán grafikusművész kiállítása az edelényi bányász-klubban

vid-fm/tné-Lm ká

1968. április 20.

szombaton edelényben, a bányász-klubban kiállítás nyílt lenkey zoltán, a miskolci művésztelepen élő fiatal grafikusművész alkotásaiból. több mint 30 rézkarc látható a tárlaton: közülük több szerepelt már japánban, lengyelországban és csehszlovákiában rendezett kiállításokon is./mti/

17.15/Lm

- 51 -

de 1968

bb 78. kalinyini turistacsoport kaposvárrott

vid fm/tr-Lm ká

1968. április 20.

a szovjetunióbéli kalinyinból - somogy, illetve kaposvár testvérmegyéből és városából - szombaton 35 tagu, kereskedelmi szakemberekből álló turistacsoport érkezett kaposvárra. a vendégeket a hazafias népfront klubjában a megyei pártbizottság, a városi tanács és az mszbt elnökségének képviselői fogadták. a turistacsoport tagjai részére fekete lászló, a városi tanács kereskedelmi osztályának vezetője tartott előadást. ezután a vendégek megtekintették a kapos szállót, majd megkoszorúzták a szabadság-parki szovjet hősi emlékművet./mti/

bb 79. a tartuffe felújítása a katonában

t pr/tm-Lm sr

1968. április 20.

szombaton a katona józsef színház társulata felújította moliére tartuffe című vígjátékát. a darab régi, kedvelt műve a magyar színházaknak, 1847-es nemzeti színház-beli bemutatója óta több mint 500-szor játszották. a mostani felújítást babarczy lászló rendezte, a főbb szerepekben velenczei istván, makay margit, suka sándor, kállai ferenc és mészáros ági lépett színpadra./mti/

bb 80. magyar-vietnami barátsági nap békés megyében

vid-fm/tné-Lm ká

1968. április 20.

a hazafias népfront békés megyei bizottsága szombaton magyar-vietnami barátsági napot rendezett. ebből az alkalomból nguyen van phuc, a vdk budapesti nagykövetségének titkára vésztésével négytagu vietnami delegáció érkezett békés megyébe. békéscsabán a hazafias népfront megyei székházában a párt, a tanács és a hazafias népfront megyei vezetői fogadták a vendégeket, s beszámoltak a vietnam iránti szolidaritási mozgalom békés megyei eredményeiről.

a vendégek délután csanádapácára látogattak. a község vezetői elmondották, hogy március 20-tól április 20-ig vietnami szolidaritási hónapot rendeztek csanádapácán, s ennek eredményeként a község több ezer forintot adott a hős vietnami nép megsegítésére.

a delegáció tagjai ezután részt vettek a községben rendezett magyar-vietnami barátsági esten, amelyen felszólalt a vdk budapesti nagykövetségének titkára is./mti/

17.40/Lm

-52-

bb 81. hindemith - opera magyarországi ősbemutatója szegedén

b vid fm/tné-Lm ká

1968. április 20.

szombaton este a szegedi nemzeti színházban - magyarországon először - bemutatták az 1963-ban svájcban elhunyt német zeneszerzőnek, paul hindemithnek „mathis, a festő,” című operáját. a szöveg könyvet, amelyet szintén a zeneszerző írt, szabó miklós fordította. a zenekart vaszy viktor vezényelte. az előadást bozóky istván rendezte. a díszletek sándor lajos, a jelmezek gyarmathy ágnes tervei alapján készültek. a táncok koreográfiája - imre zoltán munkája. a főbb szerepeket szabó miklós, gyimesi kálmán, réti csaba, vadas kiss lászló, karikó teréz és berdál valéria énekelte.

bozóky istván rendező a bemutató alkalmából többek között elmondotta, hogy a mű, - amely a világ dalszínházainak jelenleg egyik legszívesebben játszott operája, - a 16. századi német parasztfelkelés korszakát idézi. szöveggönyve, amely hitler uralomrajutása után íródott, a maga módján tiltakozás a fasiszmus kialakulása ellen is. ezért németországban csak a második világháború után kerülhetett színre és ezért tarották a mű első bemutatóját zürichben.

az emberi igazságot kutató művésztől, a művészi alkotóerőt, a gondolkodó ember győzelmeiről szól a történet. az epikusán megelevenedő élettörténet operai zenéjének alapja a régi német egyházi és világi dal, a népdal./mti/

bb 82. leninre emlékezik komló ifjúsága

vid-fm/tné-Lm ká

1968. április 20.

a komlói fiatalok háromnapos ünnepségsorozattal emlékeznek meg v.1. lenin születésének 98. évfordulójáról. a városi kisz-bizottság rendezésében szombaton lenin életét és forradalmi tevékenységét bemutató kiállítás nyílt a május 1. művelődési házban, majd este a dombokra épült városnegyedekből - kökönyös-ről, kenderföldről - fáklyák alatt vonultak a kiszisták és uttorok a városközpontba, a leninről elnevezett térre. itt bogdán lászló, a komlói kisz-bizottság titkára emlékezett meg leninről.

vasárnap a lenin életutját felelevenítő vetélkedőt rendeznek a május 1. művelődési házban. hétfőn a párt, - tanácsi- és társadalmi szervek képviselői megkoszorúzzák a főtéren álló lenin-szobrot. a megemlékezés a komlói ifjúsági vezetők, példamutató kisz-tagok és ifjumunkások részére „lenin az ifjúsági szövetségről,” címmel tartandó szemináriummal zárul./mti/

17.55/Lm

- 53 -

1968

bb 83. küldöttek érkezése a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság ülésére

k bc/hné-Lm La

1968. április 20.

a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság április 24-én kezdődő ülésére megérkeztek az első küldöttek:

a libanoni kommunista párt küldötte georges batal, a központi bizottság tagja,

az uruguayi kommunista párt küldötte cesar reyes daglio, a politikai bizottság tagja.

megérkezett a jordániai kommunista párt küldötte is.

a pártok képviselőit benke valéria, az mszmp központi bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztőbizottságának elnöke és sándor józsef, a központi bizottság tagja, a központi bizottság osztályvezetője fogadta./mti/

bb 84. a 2. matyófüldi kulturális hetek megnyitója

vid fm/sk-Lm La

1968. április 20.

szombaton a mezőkövesdi járási művelődési házban ünnepélyesen megnyitották a 2. matyófüldi kulturális heteket. dr. deszö jeno főorvos, országgyűlési képviselő köszöntötte a megjelenteket, s méltatta a kulturális hetek gazdag programját, majd dr. darabos pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára tartotta meg előadását „az egészségügy a holnap világában„ címmel./mti/

- 54 -

18.00/Lm

de 1968

bb 85. időjárásjelentés

hné-Lm La

1968. április 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1968. április 20-án, szombaton este 19 órakor:

meleg idő

várható időjárás vasárnap estig: kevés nappali felhőképződés, valószínűleg eső nélkül, mérsékelt, változó irányú szél. meleg idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 25 fok körül./mti/

--

bb 86. világsztárok budapesten

t pr/hné-Lm La

1968. április 20.

szombaton budapestre érkezett a legnevesebb francia énekes, gilbert bécaud. „monsieur 100 000 volt„ - ahogyan tisztelői hívják - edith piaf felfedezettje, s már hosszú évek óta elsőszámu sztárja a világ pódiumainak. jöttét soktízezer zenerajongó várta - hétezeren láthatják, hallgatják is vasárnapi, hétfői és keddi erkel-színházbeli fellépésén. mindhárom koncertjének jegyei szinte órák alatt, elővételben elkeltek.

megérkezése után a ferihegyi repülőtéren elmondotta az mti munkatársának:

- csak három napot tudtam szakítani a rendezők, tv-sek, filmesek betáblázta időből, de ezt a három budapesti napot szívesen vállaltam, hiszen nagyon sokat tudok már magyarországról. szinte restellek is színpadra lépni ebben az országban, ahol olyan sok a zeneértő. de talán az önök tetszését is megnyerik számaim, amelyeknek nemcsak előadója, de szerzője is vagyok.

ugyanazzal a párizsi géppel érkezett budapestre két neves filmsztár is, michele mercier és gabriela giorgelli. a két filmsztár a magyarországon forgatott „lady hamilton„ című francia-német-olasz filmben játszik majd főszerepet./mti/

nyitogat.

--

20.00

20.00

- v e g e -



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. április 21.

bb 1. virágpompában a nyírségi meggyesek

vid kz/sk-lm ká

1968. április 21.

a napfényes idő teljes virágpompájukba öltöztette a nyírségi meggyeseket. a koronától a törzs aljáig tömött, fehér virágfürtök takarják a fákat. az ideihez hasonló gazdag meggyvirágzásra az utóbbi tíz évben nem volt példa. a vidék kertjeiben mintegy 300 000 meggyfa ígér jó termést./mti/

--

bb 2. reprezentatív borbemutató terem nyílik gyöngyösön

vid kz/sk-lm ká

1968. április 21.

reprezentatív borbemutató terem építését kezdte meg gyöngyösön az állami pincegazdaság. a város központja alatt húzódó, több évszázados pincerendszert alakítják át és rendezik be erre a célra kétfélmillió forintot meghaladó költséggel. még az idén átadják rendeltetésének. több száz személyt befogadó elegáns borozójában a gyöngyös környéki és a mátraaljai szőlők borait vásárolhatják majd a város vendégei./mti/

--

9.20/ju He 16³⁰

-1-